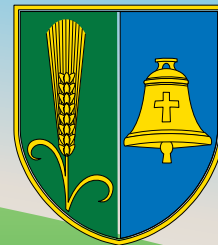

Naš kraj

Informativno glasilo občine Dobrepolje

▪ letnik 26, št. 6

▪ junij 2020

**Ponosni na včeraj,
pripravljene na jutri.**

**Ne pustimo, da ogenj
slovenstva ugasne!**

Bog blagoslovi Slovenijo!

Rigler
AVTOKLEPARSTVO
VULKANIZERSTVO

T: 01 7807 065
M: 041 990 868
KOPOLJE 77
1312 DOBREPOLJE

POPRAVILO IN CENITEV VOZIL ZA VSE
SLOVENSKE ZAVAROVALNICE

BREZPLAČNO NADOMESTNO VOZILO

PRIPRAVA VOZILA NA TEHNIČNI PREGLED

POLNJENJE IN POPRAVILO KLIMATSKIH
NAPRAV

SERVIS VOZIL

VULKANIZERSTVO

POPRAVILO VOZIL NA RAVNALNI MIZI

IZPUŠNI SISTEMI

AVTODIAGNOSTIKA

AVTOVLEKA

POGODBENI SERVIS ZA ZAVAROVALNICO
TRIGLAV IN TRIGLAV ASISTENCA

triglav

Triglav Asistenca

BREZPLAČNI
pregled računalnika

PONUJAMO:

- Popravilo računalnika, diagnostika in ocena stroškov
- Svetovanje pri nakupu računalniške opreme
- Servis in nadgradnja računalnika in računalniške opreme
- Namestitve programske in strojne opreme Windows in Linux
- Vzdrževanje programske in strojne računalniške opreme
- Odstranjevanje virusov
- Namestitev protivirusnih programov
- Strojno in programsko računalniško opremo
- Postavitev pisarn in vzdrževanje objektov

NAMEŠČAMO SAMO LICENČNO PROGRAMSKO OPREMO

051 - 246 - 208

matostoritve@gmail.com

MESARSTVO

Adamič

Za vas in vaše brbončice poskrbimo v **Mesarstvu Adamič!**

Nudimo sveže in že pripravljeno meso
slovenskega porekla po UGODNIH CENAH.

Ker prisegamo na domačo umetnost priprave mesa,
je meso kvalitetno in odličnega okusa.

Z vami z veseljem delimo tudi nasvete za pripravo
mesa in **poskrbimo za dostavo.**

Pokličite **041 25 25 14** Janez

FIZIOTERAPIJA
KRAJNC

Ana Krajnc, fizioterapevtka
m: 040 332 712
e: info@fizioterapija-krajnc.si
www.fizioterapija-krajnc.si

Lokacija izvajanja:
Videm 33a, (Zavod Sv. Terezije)
1312 Videm - Dobrepolje

Partner TRIGLAV zdravje za
SPECIALIST:

Fizioterapijo na delovni nalog
(čakalna doba od 6t ednov do 9 mesecev)

Samoplačniške terapije za odpravo bolečin,
sanacijo poškodb ter boljše počutje za otroke
in odrasle:

- manualna terapija,
- Bownova terapija
- obravnava težav s čeljustnim sklepom
- biodinamična kraniosakralna terapija
- Tecar

POGREBNE STORITVE
NOVAK

Marija Novak s.p.
Reber 2a
8360 Žužemberk

Naš namen je, pomagati Vam v najtežjih trenutkih
ob izgubi svojih najdražjih.

Nudimo **24-urno** dežurno službo
ter kompletno storitev na enem mestu.

Telefon: 07/38-88-100 ali 031/876-276

Spoštovani bralci *Našega kraja*,

junjska številka prihaja na vaše domove nekoliko kasneje, kot je bilo predvideno. Počakali smo namreč na objavo javnega razpisa za upravljanje nove športne dvorane, saj sprejeti pravilnik, ki je podlaga za razpis, predvideva objavo v našem glasilu. Ker bo naslednja številka *Našega kraja* izšla šele konec avgusta, bi bilo takrat za objavo prepozno. Vabim vas, da si razpis za upravnika nove športne dvorane pogledate in se zainteresirani nanj tudi odzovete.

Gradnja športne dvorane je namreč prišla v zadnjo fazo in v počitniških mesecih naj bi izvajalci postorili še vsa ostala dela. Več o tem in o drugih pomembnih zadevah boste izvedeli v pogovoru z županom. Seveda tudi o najbolj vroči in pereči temi v naši občini – pomanjkanju zdravniške oskrbe po odhodih obeh zdravnikov.

Junija je na svoji redni seji, prvi v živo po koncu epidemije, zasedal občinski svet. Svetniki so se seznanili s poročili predstavnikov zavodov in organizacij, ki so povezana z življenjem v naši občini. Sprejeto je bilo tudi nekaj odločitev, ki bodo vplivale na naše nadaljnje življenje (urejanje pokopališke dejavnosti, začetek spreminjanja odloka o pobiranju nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, pravilnik o upravljanju in najemu nove športne dvorane). Posnetek seje si lahko pogledate na spletni strani občine, podrobnejši zapis o dogajanju in sprejetih sklepih pa si preberite na naslednjih straneh.

Šolsko leto, ki je prvič potekalo delno

na daljavo in s tem poskrbelo za veliko prilagajanja, je končano. Učitelji, šolarji in njihovi starši najbolj veste, kako je epidemija vplivala na učenje in potek šolskega leta. Po nekaj tednih pouka v šolskih klopih je čas za razne analize. Menim, da smo vsi skupaj lahko ponosni na to, kako nam je na videz utečen in težko spremljiv sistem uspelo toliko prilagoditi, da učencem ni treba tudi v poletnih dneh hoditi v šolo.

Tudi junjska številka *Našega kraja* ponuja nekaj vsebinsko bogatega in izobraževalnega branja. Spet boste lahko spoznali nekaj pomembnih poudarkov življenja in dela umetnikov bratov Kralj. Tokrat izpod peresa dr. Igorja Krajnca, ki je največji poznavalec njune umetniške zapuščine. Ljubitelji zgodovine boste gotovo obudili spomin na nekdanjega dobrepoljskega pesnika Staneta Novaka.

V času pisanja tega uvodnika so nas nekoliko prestrašili vsakodnevnih podatki o številu novo okuženih s koronavirusom. Samo upamo lahko, da hujših razsežnosti epidemije v naslednjih tednih in mesecih ne bo več. Ne pozabimo tudi v poletnih dneh na pogostejše umivanje rok in socialno distanco, še posebej tam, kjer se srečuje več ljudi. Tudi na morju, v gorah, v toplicah ali na kakem drugem počitniškem kraju. Očitno bo naš vsakdan tudi še v naslednjem obdobju krojilo širjenje virusa covid-19. Spremljajmo zato dnevne medije in objave državnih organov.

Za nami je zelo pomemben praznik *dan državnosti*. Verjetno je letos kar

malce v senci novic o razmahu koronavirusa. Žal tudi v senci raznih političnih razprtij. Kakor koli že gledamo na našo lepo državo – zavedati se moramo, da živimo v eni najlepših držav na svetu, da imamo boljši standard od velike večine svetovnih držav. Da imamo možnost, da se izkažemo na področjih, kjer želimo. Da imamo zavidanja vredno naravo. In predvsem tega, da imamo okrog sebe ljudi, ki nam bodo priskočili na pomoč, če bomo to potrebovali. Tudi to oziroma predvsem to je Slovenija. Ne bodimo črnogledi, ker nam tega ni treba. Pa čeprav je včasih lažje potarnati nad svojo usodo, nad pokvarjenimi politiki, nad zgodovino, Evropsko unijo ... kot se soočiti s svojimi priložnostmi in izzivi. Bodimo ponosni na našo Slovenijo!

Na tem mestu se želim zahvaliti odhajajoči generaciji 9. razreda za raznos *Našega kraja* v jesenskih in zimskih mesecih. Hvala tudi vsem dopisnikom, ki ste soustvarjali predpočitniško številko. Žal je bil tudi tokrat predvideni obseg premajhen za objavo vseh prispevkov.

Naslednja številka *Našega kraja* izide konec avgusta. Do takrat pa aktualne informacije poiščite na spletnih straneh Občine Dobropolje.

Čim lepše preživite poletna meseca, pazite nase in na svoje zdravje.

Ostanimo zdravi!

Urednik Bojan Novak

Naš kraj

Ustanovitelj glasila je Občina Dobropolje.

Naslov uredništva: Videm 35, 1312 Videm-Dobropolje.

Odgovorni urednik: Bojan Novak. E-pošta: nas-kraj@dobropolje.si, gsm: 031 536 121.

Lektoriranje: Mojca Pipan.

Člani izdajateljskega sveta: Tina Kadunc (predsednica), Jasmina Mersel Šušteršič,

Tamino Petelinšek, Ana Pugelj, Alenka Zabukovec.

Glasilo *Naš kraj* je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu Republike Slovenije za kulturo pod zaporedno številko 741.

Oblikovanje, prelom in tisk: PARTNER GRAF zelena tiskarna, d.o.o.

Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1300 izvodov.

Naslednja številka

Naslednja številka izide v petek, 28. avgusta. Prispevke zbiramo do 18. avgusta.

Kazalo

Iz občine	4
Obvestila.....	9
Aktualno	16
Dan v podjetju	20
Kultura	23
Iz šole in vrtca.....	25
Iz društev	31
Pisma bralcev.....	39
Šport	40
Zahvale	42

Odprti projekti

G. župan, začniva najprej z vašim komentarjem državnega praznika, ki smo ga praznovali pred nekaj dnevi. Ste letos dan državnosti doživljali kaj drugače kot pretekla leta?

V srcu sem praznoval tako ali še lepše kot pretekla leta, zunanje prireditve na žalost ni bilo. Prvotno smo za ta dan načrtovali odprtje športne dvorane, kar pa se je tudi nekoliko zamaknilo. Pomembno pa je res, da državo nosimo v srcu, da jo imamo radi in se zanjo po najboljših močeh trudimo.

Ste pogrešali množične proslave, ki so bile v preteklih letih nekaj samo po sebi umevnega, letos pa jih zaradi specifičnega obdobja po epidemiji ni bilo?

Ljudje smo družabna bitja in ves čas smo bili vajeni družiti se, zdaj je to pač nekoliko drugače. Vedno je treba stvari sprejeti takšne, kot so, z njimi živeti in se jim čim bolj prilagoditi.

Zaključiva ta sklop pogovora z vašim komentarjem trenutno razgrete politične situacije v državi. Se vam zdi, da smo takoj po razglasitvi epidemije nekako začutili večjo povezanost, nato pa se je ta, z izboljšanjem situacije, razblinila kot milni mehurček?

Takšni pač smo. Tudi ob osamosvajanju Slovenije je bilo v času, ko je bilo treba projekt zastaviti in ga izpeljati, ljudi strah. Ko smo bili enkrat na varnem, pa so začeli mnogi postajati »pametni«. Škoda pa je ob primeru epidemije velika zato, ker se z zaostrovanjem politične situacije vzorci ravnanja ponavljajo, razklanost naroda pa se žal s tem ne manjša. Skupno delo nas vseh bo v prihodnjih mesecih in letih še kako potrebno, če bomo želeli državo spraviti v normalne tirnice, najti rešitve v gospodarstvu, da bomo lahko preživeli. Ne vem, zakaj tega ne zmoremo kljub temu, da smo ideološko različni, v različnih strankah in imamo na posamezno stvar različne poglede. Če je treba zgraditi nekaj, kar bo koristilo vsem, ne bi bilo treba

v to vnašati strankarstva. Imamo ustanove, ki bodo raziskale morebitna nečedna ravnanja, in odgovorni bodo za to morali prevzeti posledice.

Dotakniva se zdaj aktualnega dogajanja v občini. Tik preden smo v nabilniknike dobili majsko številko našega glasila, je odjeknila vest, da je struško ambulanto zapustila dr. Barbara Morovič. Tako smo ostali še brez drugega zdravnika v kratkem obdobju. Kako naprej? Imate za občane kako spodbudno novico?

Dr. Barbara Morovič se je res odločila, da z 31. majem 2020 zaključi delo pri nas oziroma dokončno uveljavi odpoved koncesijske pogodbe. Glede prihodnosti zdaj še ne morem ničesar konkretnega napovedati. Saj veste, da smo bili za 1. aprila 2020 za delo že dogovorjeni z drugo zdravnico, a se je tik pred tem premislila. Nikakor pa ni tako, kot nekateri naši občani skušajo prikazati v širši javnosti občino in župana (primer je članek v časopisu Zarja), ko novinarka sicer trdi, da je s člankom poskusila občini pomagati, v resnici pa nas je vse očrnila. Predvsem pa imam »rad« anonimneže, ki lahko skriti pišejo, kar koli želijo.

Zdaj res veliko truda vlagamo v iskanje rešitve, ki jo iščemo s sosednjimi zdravstvenimi domovi in ZZZS-jem, pa tudi s posameznimi zdravniki. Upam samo, da bomo čim prej našli vsaj začasno rešitev, ki nam bo omogočila normalen dostop do zdravniških storitev (napotnice, recepti, bolniški listi ...). Do takrat pa se v

nujnih primerih obrnite na ZD Grosuplje v skladu z navodili, ki so objavljena na spletni strani občine in tudi na nekaterih krajih po občini. In tudi v tej številki Našega kraja jih lahko najdete. Če bo šlo vse po sreči in z Božjo pomočjo, pa upam, da bomo jeseni prišli do trajne in trdnejše rešitve.

Vsem pozitivno naravnanim občanom in občanom se zahvaljujem za potrpežljivost in pomoč, ker vem, kako težko je biti brez zdravnika. Veliko vas je rešitev poiskalo v sosednjih zdravstvenih domovih, nekateri pa mi pomagata tudi z angažiranjem pri iskanju zdravnikov. Vsem hvala; hvala pa tudi sosednjim zdravstvenim domovom, županom in ZZZS-ju.

Je pa na žalost res tudi to, da je naša zdajšnja kalvarija le uvod v to, kar nas čaka v prihodnjih letih na zdravstvenem področju, če na najvišji ravni (vlada, šolski sistem, nagrajevanje ...) ne bo prišlo do hitrih in močnih potez.

Dva velika projekta vidno napredujeta, tako gradnja športne dvorane kot izgradnja prve faze čistilne naprave Bruhanja vas. Gre pri športni dvorani vse po terminskem planu? Bodo prvi športniki nov parket preizkusili z začetkom novega šolskega leta?

Glede kanalizacije se zadeva dogaja manj spektakularno, vendar je ta projekt za vse nas izjemno pomemben. Gradnja kanalizacije se bo nadaljevala še nekaj naslednjih let. Ker je tudi to finančno zelo zahteven projekt, upam, da bomo v

prihodnje našli kakšno zunanjo finančno pomoč (državna in evropska sredstva).

Čeprav se gradnja ŠD nekoliko zamika (tudi tu je imela korona nekaj vpliva), pa upamo, da bo jeseni že možno dvorano uporabljati, saj načrtujemo, da bo v septembru že lahko na vrsti uradno odprtje objekta. Nekaj problema je pri izvedbi razpisa za opremo, ker je zadeva v postopku pri Državni revizijski komisiji.

Je pa prav, da se vsi zavedamo, koliko nas športna dvorana stane, zato nekaj podrobnosti:

9. aprila 2018 je bila z izvajalcem GH-holdingom podpisana pogodba v višini 2.894.938,00 €. 29. novembra 2019 je bil z izvajalcem podpisan dodatek k pogodbi, ki je višino izgradnje dvignil na 3.200.000 € (prenova projekta in dodatno temeljenje). 28. maja 2020 je bil z izvajalcem podpisan drugi dodatek, ki je dela dvignil na 3.538.000 € (zunanja ureditev, cesta, parkirišče, nekatera dodatna dela in več dela).

K temu je treba prišteti še stroške za notranjo opremo (razpis še ni končan) in spremljajoče storitve (nadzor, projekti, mnenja, soglasja, preizkusi). Celotna izvedba večnamenske športne dvorane se bo torej približala štirim milijonom evrom. Kot kažejo trenutni izračuni, bosta vzdrževanje in upravljanje dvorane stala letno okoli 100.000 € in nekaj več tudi vračilo kredita (20 let). Vse to pa bo vplivalo na tekoče investicijsko vzdrževanje in nove projekte v občini.

Na zadnji seji občinskega sveta ste svetnikom predlagali zadolžitev občinskega proračuna za izvedbo 2. etape 1. faze izgradnje čistilne naprave. Lahko poveste o tem kaj več?

V tem primeru ne gre za kakšne posebne zadolžitve, gre le za spremembo dokumentov, ki je nastala zaradi večjega zneska, ki ga dobimo kot povratno pomoč iz državnega proračuna.

Dodatno pa se bo morala občina zadolžiti za dokončanje izgradnje športne dvorane. Problem je v tem, da se je med gradnjo pokazala potreba po dodatnih in več delih, kar bo celoten strošek izgradnje in opreme približalo 4 mio. €. Občini je Eko sklad odobril nekaj nad 900.000 € nepovratnih sredstev, vendar jih bo sklad izplačal šele po tem, ko bo za objekt pridobljeno uporabno dovoljenje in poplačani vsi izvajalci (torej je treba ta denar založiti). Prav tako še nismo

prejeli odobrenih sredstev MKGP-ja za izvedbo rekonstrukcije poti na komasacijskem območju Podgora in Bruhanja vas (gre za nekaj več kot 200.000 €), ki jih je občina založila v letu 2019. Zaradi tega imamo hude likvidnostne težave, saj je skoraj 1,2 mio. € za naše razmere ogromna vsota denarja, ki ga zdaj manjka. Brez dodatne zadolžitve pa ne bo možno dokončati športne dvorane.

Na zadnjih dveh sejah občinskega sveta ste veliko energije vložili v sprejem novega odloka o pokopališki dejavnosti. Lahko na kratko pojasnite, kako naj bi se po koncu sprejemanja situacija na podlagi novega odloka spremenila za občane?

Tudi to je področje, ki pri nas še ni urejeno. Upam, da bomo do jeseni na trgu našli upravljavca pokopališča in se tako pridružili skupini občin z urejenim upravljanjem pokopališča. Za uporabnike se bo spremenilo zlasti to, da bo pokopališče in vse okoli njega primerno urejeno, da bo mrliška vežica dobro vzdrževana, še vedno pa si bodo sami izbrali tistega, ki bo opravil pogreb njihovih svojcev. Bo pa novost pri izvajanju 24-urne dežurne službe, ki mora po zakonu in odločitvi ustavnega sodišča vsakega pokojnika odpeljati v hladilnico, kamor ga pride iskat izbrani izvajalec pogreba. Ta stvar pa bo lahko vplivala na strošek pogreba.

Nekaj časa se že omenja rekonstrukcija ceste Videm–Pri Cerкви. Cesta je v precej slabem stanju. So izdelani že kakšni terminski načrti, kdaj naj bi do rekonstrukcije dejansko prišlo?

V tem primeru gre za državne načrte, ki pravijo, da naj bi se ta rekonstrukcija začela dogajati leta 2025. Vendar bi to lahko pospešili, če bi sami sofinancirali kakšen del projekta. Občina je ob gradnji suhokrajinskega vodovoda tako že izvedla rekonstrukcijo polovice cestnega temelja med naseljema Pri Cerкви in Kompolje. Ko bomo prišli finančno vsaj na »pozelenjeno« vejico, pa bomo v sodelovanju z DRI naročili tudi projekt za izvedbo. Je pa seveda zelo pomembna faza rekonstrukcije tudi dogovor o poteku ceste skozi naselji Pri Cerкви in Lipa, kjer bo treba v prostor umestiti križišče, avtobusno postajo, pločnik. Za to je bilo potrebnih nekaj pogovorov z lastniki zemljišč in usklajevanj s projektantom.

Mislím, da smo z res dobrim sodelovanjem in pozitivno odzivnostjo vključenih občanov našli dobre rešitve.

Pred tedni je šolanje na naših dveh šolah zaključila nova generacija devetošolcev. Kakšno je vaše sporočilo zanje?

»Devetarji« so tako v Strugah kot na Vidmu spet pripravili čudovito zaključno prireditev. Izkazalo se je, da imajo zares veliko talentov. Prosil sem jih, naj se v svetu, kamor jih zdaj vodi pot, dobro izobrazijo in usposobijo, naj te svoje talente nadgradijo in oplemenitijo ter naj se takšni vračajo v svoj rodni kraj. Naredijo naj ga boljšega in lepšega, kot je zdaj.

Kljub temu da smo imeli v juniju precej nestanovitno vreme, se nezadržno bliža poletni dopustniški čas. Verjetno bo letos ta vseeno nekoliko drugačen, saj je spomin na epidemijo covid-19 še vedno živ. Kako boste delo na občini opravljali v juliju in avgustu? Bo v času dopustov kaj okrnjeno delovanje občinske uprave?

Imate kake posebne cilje za obdobje dveh poletnih mesecev, julija in avgusta?

Zanimivo je, da že tri mesece govorimo o koronačasu in vplivu virusa na naše življenje in obnašanje. V praksi pa kakšnih sprememb v načinu mišljenja in življenja ne čutim. Večina si želi, da bi se čim hitreje vzpostavilo stanje kot pred epidemijo. Koliko bo to zares možno, bo pokazal čas. Občina bo delovala v času dopustov normalno oziroma v skladu z razmerami. Seveda upam, da si bom lahko privoščil kakšen dan dopusta, enako tudi sodelavci, saj nismo nič drugačni kot drugi ljudje.

Vseeno pa se je treba zavedati, da je virus še med nami, da cepiva ali zdravila zdaj še ni, da lastnosti virusa še nihče na tem svetu kaj posebno dobro ne pozna, zato predlagam, da ste nekoliko bolj previdni, da pazite na higieno, še zlasti v tujini. In pa seveda omejevanje socialnih stikov, ki je dejansko najbolj učinkovita metoda preprečevanja širjenja bolezni.

Vsem želim lepe in bogate počitniške dni ter srečno vrnitev z vseh vaših poti in potovanj. Ne pozabite, da je Slovenija zelo zelo lepa.

Hvala za pogovor. Želim vam prijetno poletje.

Poročilo z 9. seje Občinskega sveta Občine Dobropolje

V torek, 16. junija 2020, se je prvič po končani epidemiji sestal občinski svet na svoji 9. redni seji. Na dnevnem redu je bilo nekaj zelo pomembnih točk, sprejete so bile tudi nekatere pomembne odločitve, več pa si lahko preberete v poročilu.

Povzetek:

Predstavniki različnih zavodov in organizacij, ki sodelujejo z našo občino, so predstavili poročila o delu v letu 2019. Sprejet je zaključni račun občine za leto 2019.

Končno je sprejet odlok o podelitvi koncesije na področju pokopališke dejavnosti. Občinski svet je po dolgih letih spremenil cene najema grobov, mrliške vežice in drugih pokopaliških pristojbin.

Občinski svet je s prvo obravnavo zagrizel v pripravo sprememb odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča.

Za potrebe koriščenja športne dvorane je bil sprejet pravilnik o upravljanju, ceniku in najemu prostorov.

Po obdobju epidemije projekti v občini delujejo s polno paro.

Bojan Novak

Na začetku seje so svetniki prisluhnili poročilom o delovanju zavodov in organizacij, povezanih z našo občino, v letu 2019. Poročilo Policijske postaje Grosuplje je predstavil komandir Bojan Petek, poročilo o delovanju in poslovanju OŠ Dobropolje pa ravnatelj Ivan Grandovec. Sabina Strnad je kot predstavnica naše občine v svetu za kulturo na Javnem skladu za kulturne dejavnosti, organizacijska izpostava Ivančna Gorica, predstavila delovanje organizacije. Poročilo o delovanju Mestne knjižnice Grosuplje je predstavila v.d. direktorice Roža Kek. Njeno poročilo je nadgradila še predstavnica naše občine v Svetu knjižnice, Sonja Lenarčič.

Judita Oblak, predstavnica občine v Zavodu Prizma Ponikve, je predstavila uspešno poslovanje v letu 2019. Župan je ob tem pohvalil vrhunski odziv obeh direktoric zavodov (Špela Selan – Prizma, Sabina Lenarčič – Zavod sv. Terezije) ob razglasitvi epidemije.

Svetniki so se seznanili tudi s poročilom o uresničevanju uredniške politike urednika Našega kraja. Žal pa svetniki niso bili deležni poročila predstavnice občine v Svetu Zdravstvenega doma Grosuplje, saj se je predstavica opravičila.

Poročila omenjenih organizacij so objavljena na spletni strani občine. Svetniki so se najdlje zadržali pri razpravi o sofinanciranju samostojnih ur določenih

predmetov na obeh podružničnih šolah. Svetniki so ugotovili, da višina sredstev z leti raste. Številni so menili, da bo treba razmisliti o možnosti drugačne izpeljave pouka na obeh podružnicah, preden se zneski občine za samostojne ure približajo 100.000 evrom na leto. Ravnatelj je zatrdil, da na šoli o tem razmišljajo in iščejo rešitve.

Po vseh poročilih je občinski svet obravnaval zapisnike 8. redne seje, 3. izredne seje in 2. dopisne seje. V razpravi je bilo izraženih nekaj različnih pogledov na zapis določb v zapisniku, a te so bile kljub temu sprejete.

Župan je v naslednji točki dnevnega reda predstavil zaključni račun občine za leto 2019. Na kratko je opisal projekte iz leta 2019 in njihovo finančno izvedbo. Vsi predsedniki odborov in komisij so povedali, da je bil predlog na odborih opredeljen kot primeren za sprejem. Po krajši razpravi je bil zaključni račun soglasno sprejet.

Svetniki so v drugi obravnavi obravnavali predlog odloka o podelitvi koncesije za izvajanje storitev obvezne občinske gospodarske javne službe pogrebne dejavnosti in javne službe pokopališke dejavnosti v občini. Občina želi izbrati koncesionarja za opravljanje 24-urne dežurne službe in za vzdrževanje obeh pokopališč (zagotavljanje urejenosti, oddajanje grobov v najem, vodenje trajne evidence o pokojnikih, grobovih in najemnikih). Vse druge dejavnosti bodo tudi v bodoče ostale na trgu in jih bodo lahko

občani prosto poiskali sami.

Predsedniki odborov in komisij so soglasno potrdili, da je predlog primeren za sprejem. Svetniki so predlog soglasno sprejeli.

Župan je z občinsko upravo pripravil predlog novega odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v naši občini. V pripravo predloga je bilo že doslej vloženih veliko naporov, sodelovali so tudi svetniki. Veljavni odlok namreč ni več v skladu z zakonodajo, zato ga je treba spremeniti in posodobiti. Podžupan Jože Prijatelj je predstavil vsebino predloga, ki so ga svetniki dobili v prvo obravnavo. Opravljeni so bili tudi simulacije plačil po novem odloku in predlog korekcij pri plačevanju. Župan je zatrdil, da je predlog v skladu z novo zakonodajo, v drugi obravnavi pa bo treba doreči še vrednosti točk za posamezne skupine stavb.

Statutarno-pravna komisija je predlagala sprejem v prvi obravnavi in nadaljevanje postopka. Ker je odlok o pobiranju nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča za občane zelo pomemben, je bila razprava dolga in pestra, sodelovalo pa je veliko svetnikov. Svetniki Liste Janeza Pavlina so menili, da ni ravno primeren čas za spreminjanje tako pomembnega akta. Tudi drugi svetniki so menili, da je še veliko odprtih zadev, ki jih bo treba doreči do sprejema odloka. Kljub temu je prevladalo mnenje, da je predlog odloka primeren za nadaljnjo obravnavo (v drugem krogu), zato je bil sprejet.

Za upravljanje z novo športno dvorano in razdelitev terminov v njej je treba sprejeti nov pravilnik o upravljanju, uporabi in oblikovanju cen za najem športnih objektov v občini. Predlog predvideva tudi novo rešitev za brezplačen najem športnih igrišč. Predlog je pripravljala in svetnikom predstavil podžupan Jože Prijatelj. Pri pripravi je sodelovala tudi Zveza športnih organizacij Dobropolje. Odbor za družbene dejavnosti je ob obravnavi v ozir vzel tudi društvo, pod katerim vadijo dekleta ritmično gimnastiko. Jernej Stare je predlagal, tudi z amandmajem, da se pri prioritetah najema izenačijo društva, ki izvajajo programe za naše otroke ali starostnike in prihajajo od drugod, z domačimi društvi. Večina je menila drugače in potrdila predlog pravilnika.

V naslednji točki so svetniki obravnavali predlog sklepa o zadolžitvi občinskega proračuna za leto 2020 (za izvedbo investicijskega projekta čistilne naprave Bruhanja vas). Župan je pojasnil, da je sklep potreben le zaradi uskladitve s spremembami pravil sofinanciranja s strani države. Brez razprave je občinski svet sklep sprejel.

Svetniki so razpravljali tudi o ceniku grobnin, najemnin poslovlne vežice in pokopaliških pristojbin. Stari cenik je v uporabi že od leta 1996. Pristojni odbor se je s spremembami strinjal, prav tako svetniki.

Župan je proti koncu seje svetnikom predstavil poročilo o delu na občini v nekaj zadnjih mesecih.

V Struge so namestili prikazovalnik hitrosti, na avtobusnih postajah v Podgori in Zagorici pa naredili nadstrešnice. Postavili so polnilno postajo za električna vozila pri občinski stavbi (za polnjenje dveh vozil hkrati) in naredili pomemben korak pri dokončanju projekta suhokrajinski vodovod. Občino je naložba stala nekaj manj kot 900.000 evrov, skupna vrednost del v naši občini pa je znašala okrog štiri in pol milijona evrov.

Zaključena je bila prva faza izgradnje osrednje čistilne naprave Bruhanja vas. Gradnja športne dvorane je prišla v zaključno fazo. V času seje so se načrtovale in izvajale dejavnosti za ureditev dovozne poti in parkirišč. Dela naj bi bila izvedena do konca julija, pridobitev uporabnega dovoljenja pa je predvidena do konca avgusta. Občina se bo morala pred dokončanjem gradnje še dodatno zadolžiti.

V zadnjih tednih je občina dobila dokončno potrditev s strani organa upravljanja za projekt agromelioracije na komasacijskem območju Podgora, kar je podlaga za prejem nepovratnih sredstev. S pripravo idejnih zasnov se je nadaljevala priprava protipoplavnih ukrepov, občina pa se je prijavila tudi na razpis LAS za ugoden nakup opreme za usposabljanje prvih posredovalcev.

Veliko napora je zadnje mesece zahtevalo reševanje zdravniške situacije. Župan je pojasnil, da zadeva v veliki meri ni odvisna od občine in je niti velik angažma ne more rešiti. Trenutno potekajo pogovori z okoliškimi zdravstvenimi domovi, da bi v naslednjih tednih pokrili manko zdravnika na Vidmu.

Župan je svetnikom predstavil tudi delovanje skupine, ki se je spoprijemala z epidemijo covid-19. Veliko so sestankovali in bili v stalnem stiku z vodstvi šole in obeh domov za ostarele oziroma invalide. Z ministrstva za obrambo smo pri domu sv. Terezije pridobili bivalni zabojsnik za morebitno izolacijo nekaj okuženih, če pride do drugega vala. Tudi z zaščitno opremo smo v občini dovolj dobro založeni in pripravljeni na morebitne nadaljnje zaplete.

Ob tem na občini pripravljajo rebalans proračuna (predvsem zaradi zadolževanja za potrebe dokončanja športne dvorane).

Svetniki so na koncu posredovali pobude in zastavili nekaj vprašanj. Jernej Stare je spraševal glede internetne povezave v naselju Hrib v Hočevju. Povedal je tudi, da ni dobil na vpogled zelene pogodbe o zaposlitvi podžupana. Direktorica občinske uprave je pojasnila, da je bil

podžupan imenovan s sklepom in nima pogodbe o zaposlitvi.

Nada Pavšer je spraševala o možnosti postavitve ogledala v križišču za Vodice. Župan je povedal, da bodo poskušali najti sredstva v rebalansu proračuna.

Alenka Levstik je prosila, da se cesta mimo novega vrtca uvrsti na prioritetni seznam za vzdrževanje in asfaltiranje. Spraševala je, kako poteka pošiljanje zdravstvenih kartotek pacientov dr. Morovičeve. Župan je povedal, da je sanacija ceste v načrtu, vendar zaradi številnih projektov še nimajo predvidenih sredstev. Kartoteke pacientov dr. Morovičeve je dobila v varstvo občina. Za paciente dr. Mariča in dr. Čampe pa je zadolžen Zdravstveni dom Grosuplje. Na občino vsak dan pride kdo, ki potrebuje pošiljanje kartotek na različne zdravstvene institucije. Zaposleni v občinski upravi nimajo vpogleda v kartoteke, te le pošiljajo na zelene naslove.

Martina Strnad je spraševala, če je občina že dobila državna sredstva zaradi epidemije covid-19. Direktorica je pojasnila, da smo dobili 12.000 evrov iz evropskega socialnega sklada, kjer se je ne glede na epidemijo letos povišala glavarina, ki je pomemben vir občinskega proračuna.

Slavc Palčar je dal pobudo, da predsednica nadzornega odbora pripravi zaključno poročilo, ki naj se obravnava na naslednji seji.

Mateja Lohkar se je želela javno zahvaliti Jožici Fabjan za prostovoljno angažiranost pri objavah bogatih gradiv o semenih in pri pripravah na semensko banko, ki naj bi v naši občini zaživela jeseni. ■

SPREJETI SKLEPI NA 9. REDNI SEJI OBČINSKEGA SVETA:

Občinski svet Občine Dobropolje sprejme:

- zapisnik 8. redne seje, 3. izredne seje in 2. dopisne seje občinskega sveta;
- zaključni račun proračuna Občine Dobropolje za leto 2019;
- predlog odloka o podelitvi koncesije za izvajanja storitev obvezne občinske gospodarske javne službe pogrebne dejavnosti in javne službe pokopališke dejavnosti v občini;
- predlog odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, v prvi obravnavi;
- predlog pravilnika o upravljanju, uporabi in oblikovanju cen za najem športnih objektov v občini;
- sklep o zadolžitvi občinskega proračuna za leto 2020 (za izvedbo investicijskega projekta čistilne naprave Bruhanja vas, 1. faza, 2. etapa);
- predlog sprememb cenika grobnin, najemnin poslovlne vežice in pokopaliških pristojbin.

Objava javnega poziva za upravljavca nove Športne dvorane Dobropolje

Občina Dobropolje poziva zainteresirane pravne in/ali fizične osebe, da se prijavijo za **upravljavca Športne dvorane Dobropolje**.

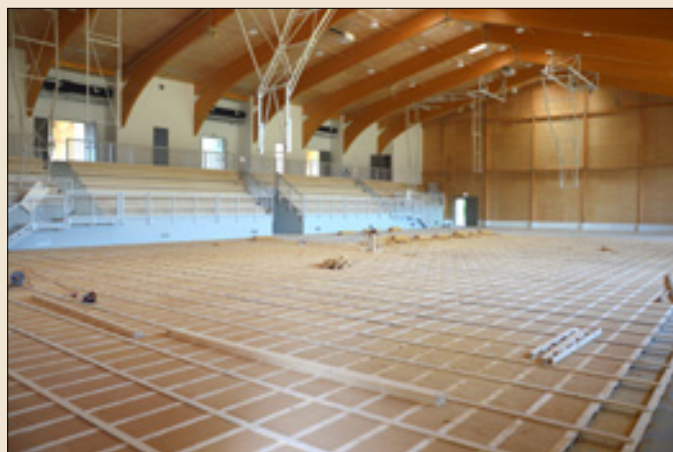
Rok za dostavo prijave z vso dokumentacijo je **31. 7. 2020 do 12. ure** osebno v tajništvo občine ali po pošti na naslov Občina Dobropolje, Videm 35, 1312 Videm - Dobropolje.

Z najugodnejšim ponudnikom bo sklenjena pogodba za upravljanje nove dvorane za dobo 1 leta z možnostjo podaljšanja.

Celoten javni poziv z vso dokumentacijo in zahtevanimi pogoji in nalogami je **objavljen na spletni strani Občine Dobropolje**.

Občina Dobropolje
Videm 35
1312 Videm - Dobropolje

Junjski GROŠ!

Junija smo se počasi začeli vračati na stare tirnice, z upoštevanjem priporočil glede koronavirusa seveda. Zadnje dni maja smo porabili za *brainstorming* o novih idejah za junijske projekte, tako da smo v junij vstopili z ogromno novimi idejami za prihajajoče projekte v poletju. Junija, julija in avgusta se bomo tako odpravili na različne pohode, se družili na piknikih in uživali v drugih zanimivih dejavnostih! Za vse dogodke in dejavnosti nas spremljajte na naših družbenih omrežjih, Facebook in Instagram strani @sk.gros!

Maša Androjna, ŠK GROŠ

V začetku meseca smo ob ponovnem odprtju fitnesov in začetku izpitnega obdobja ponovno začeli z uradnimi urami na obeh trenutnih lokacijah - v prostorih Študentskega kluba GROŠ (Industrijska 1g, Grosuplje) ob ponedeljkih, sredah in petkih od 18.00 do 20.00 ter v prostorih Jakličevega doma (Videm - Dobropolje) ob četrtek od 17.00 do 19.00. Študente in dijake, ki imajo v prihajajočih mesecih izpite in maturo, obveščamo, da je ena izmed ugodnosti za naše člane, ki v tem času pride še posebej prav, tudi tisk študijske literature, in sicer do 300 strani popolnoma brezplačno! Študente in dijake prosimo, da nam posredujejo literaturo za tisk z navodili za tisk in vezavo na naš elektronski naslov (student-

ski@klub-gros.com) in javili vam bomo, ko bo literatura natisnjena. Prav tako na uradnih urah lahko zopet prevzamete kupončke za fitnes. Še vedno pa je priporočljivo, da na uradne ure pridete z zaščitno masko.

Vse člane tudi zelo lepo vabimo v prostore ŠK GROŠ, kjer je v zadnjih mesecih potekala večja prenova, da si pogledajo nekaj kul novosti! Namig glede prenove lahko najdete na priloženi fotografiji! V juniju smo s prenovo nadaljevali, pote-

kala pa bo do konca poletja. Zatem boste člani ponovno povabljeni v prenovljen mladinski prostor s »kul vajbom« in prijetnimi ljudmi! Nadaljevali bomo tudi s poletno obarvanimi družabnimi petki, tako da tega res ne smete zamuditi!

Upamo, da ste vsi zdravi in da vam gresta izpitno obdobje in matura odlično od rok! Če pa potrebujete malo oddiha, ste lepo vabljeni, da si na našem Instagram profilu ogledate, kako smo se vam predstavili v času karantene v zavihku »Ekipa«, in nas še na tak način malo spoznate! Za vse druge informacije pa nas spremljajte na že omenjenih družbenih omrežjih in naši spletni strani www.klub-gros.com.

Se vidimo na uradnih urah in veliko sreče z izpiti in maturo vam želi ekipa ŠK GROŠ! ■

PODJETNIŠKI KOTIČEK

Na OOO Grosuplje smo skupaj z OZS včas trajanja epidemije spremljali aktualne razmere v gospodarstvu. Po zaslugi OZS ukrep čakanja na delo v juniju ne velja le za turizem in gostinstvo, ampak za vse dejavnosti. Pobud OZS pri PKP3 je bilo več, a vlada vseh predlogov ni upoštevala. Na OZS vseeno pozdravljamo vse sprejete ukrepe, kot sta subvencioniranje krajšega delovnega časa in uvedba turističnih bonov. Bo pa okrevanje gospodarstva dolgotrajno, tako da bo že sprejetim ukrepom treba dodajati nove, zato je komunikacija države z delodajalskimi združenji, kot je OZS, ključna.

SUBVENCIONIRANJE SKRAJŠANJA DELOVNEGA ČASA: Z namenom ohranitve delovnih mest bo država delno subvencionirala delo s krajšim delovnim časom. Delodajalci bodo ta ukrep lahko uporabljali od 1. junija do 31. decembra 2020. Vlogo bo na ZRSZ mogoče oddati od 12. junija dalje. Delodajalec bo subvencijo dobil na podlagi vloge na ZRSZ, ki jo bo moral vložiti najkasneje v 15 dneh od odreditve. Delodajalec bo moral v vlogi poimensko navesti delavce, ki bodo delali s krajšim delovnim časom, in koliko ur na teden bodo delali. Spremembe znotraj meseca ne bodo mogoče. Seznam prejemnikov subvencije in podatki o višini prejetih subvencij predstavljajo informacijo javnega značaja in bodo javno objavljeni na spletni strani ZRSZ-ja. Ukrep subvencioniranja skrajšanega delovnega časa je združljiv

z ukrepom čakanja na delo. Tako bo delodajalec lahko imel nekatere delavce na čakanju na delo, drugim pa bo odredil delo s skrajšanim delovnim časom.

TURISTIČNI BONI: Sprejeta je uredba (8. 6. 2020), ki določa način koriščenja turističnih bonov preko informacijskega sistema Finančne uprave Republike Slovenije, povračilo sredstev preko informacijskega sistema FURS ter način vodenja in upravljanja evidence bonov. Bon bo vpisan kot dobroimetje v korist upravičenca v informacijskem sistemu FURS (eDavki). Bon bo unovčljiv za nastanitev ali za nastanitev z zajtrkom. Upravičenec bon unovči tako, da ob prijavi na dan prihoda pri ponudniku storitve tega obvesti, da bo za opravljeno storitev unovčil bon. Ponudnik nato v informacijski sistem FURS vnese podatke o upravičencu, na podlagi katerih FURS v informacijskem sistemu označi unovčenje bona pri upravičencu (zmanjša njegovo dobroimetje) ter vrednost bona v znesku opravljene storitve izplača ponudniku storitev v rokih in na način, ki so določeni v omenjeni uredbi. Bon bo deljiv in se bo lahko unovčil v večkratnem znesku. Izplačilo bona v denarju ni mogoče.

DELOVANJE OOO GROSUPLJE: Na OOO Grosuplje poslujemo nemoteno, vendar v skladu s preventivnimi ukrepi za preprečevanje širjenja virusa. Pisarna OOO Grosuplje je odprta za vse stranke v skladu z objavljenim delovnim časom,

in sicer ob ponedeljkih, sredah ter ob petkih. Vseeno vse stranke OOO Grosuplje pozivamo, da pisarno OOO Grosuplje obiščete le v nujnih primerih, svoj prihod pa obvezno predhodno najavite. Na voljo smo vam na telefonski številki 01 786 51 30 ter na ooz.grosuplje@ozs.si. Vsa komunikacija ter odgovori na vaša vprašanja bodo na navedenih dveh kanalih tekoče izvajani in posredovani. Vse pomembne informacije ažurno objavljamo na spletni strani OZS, www.ozs.si/koronavirus-info. Tam najdete številne odgovore na najpogostejša vprašanja podjetnikov in podjetnic, objavljena so navodila za opravljanje posameznih dejavnosti in sekcij, predstavljeni so aktualni ukrepi države ter druge koristne informacije, ki vam bodo pomagale pri vašem poslovanju v teh težkih časih.

PODJETNIŠKO SVETOVANJE NA OOO GROSUPLJE ZA PODJETNIKE IN PODJETNICE IZ OBČINE DOBREPOLJE oz. za vse tiste, ki to nameravate postati: v skladu z dogovorom z Občino Dobropolje smo vam na OOO Grosuplje brezplačno na voljo za vprašanja poslovne narave. Vabljeni, da stopite v stik z nami.

Pazite nase in ostanite zdravi.

*Janez Bajt, univ. dipl. oec.,
sekretar OOO Grosuplje*

Vse, ki bi bili pripravljeni svoje kmetijske pridelke in izdelke ponuditi v odkup na **tržnici**, vabimo, da do 18. avgusta sporočite na občino (obcina.dobropolje@siol.net):

- svoje ime in priimek, naslov, e-naslov;
- pridelek (izdelek), ki bi ga lahko ponudili.

Če bo zanimanje primerno, bomo ob sobotah organizirali zunanjo tržnico na Vidmu.

Občina Dobropolje

Občina Dobropolje, Videm 35,
1312 Videm - Dobropolje, objavlja
**Javni razpis za sofinanciranje
programov in projektov na
področju turizma v Občini
Dobropolje za leto 2020.**

Rok za oddajo prijav je
24. julij 2020.

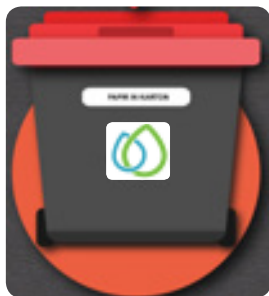
Ekološki otok

Zbiralnica ločenih frakcij ali »ekološki otok« je prostor z zabojniki za ločeno zbiranje odpadkov. Namenjen je občanom **izključno za prepuščanje stekla in papirja** izvajalcu javne službe, ki jo na območju občine Grosuplje izvaja Javno komunalno podjetje Grosuplje.

Če želite najti najbližji ekološki otok vašemu domu, ga lahko poiščete na Spletni karti ekoloških otokov, ki je dostopna na naši spletni strani (<https://www.jkpg.si/ekoloski-otoki/kje-je-najblizji-ekoloski-otok>).

Kateri odpadki sodijo na ekološki otok?

V zabojnik z RDEČIM POKROVOM sodijo PAPIR IN KARTON:

- časopisi in revije
- pisarniški papir
- zvezki in knjige
- ovojni papir
- papirnate vrečke
- papirnate nakupovalne vrečke
- reklame in brošure

- katalogi in prospekti
- papirna in kartonska embalaža živil
- pisemske ovojnice
- lepenka

Opažamo, da se v zabojnikih pogosto pojavljajo nezložene kartonske škatle, ki povzročijo navidezno poln zabojnik. Posledično se začnejo odpadki kopičiti okoli njega. Veter razpiha papir in kazi prostor v njegovi neposredni bližini. Prav tako pa se zaradi padavin zmanjša kvaliteta papirja za njegovo recikliranje.

Vabimo Vas, da nam pomagate zagotoviti dovolj prostora za vse odpadke tako, **da ŠKATLO ZLOŽITE, preden jo odvržete v zabojnik.**

V zabojnik z BELIM POKOROVOM sodi STEKLENA EMBALAŽA:

- stekleni kozarci vložnin
- steklenice živil in pijač
- steklene posode in vaze
- stekleni kozarčki zdravil in kozmetike

Svetujemo Vam, da izpraznjene vračljive steklenice vrnete prodajalcu: steklenice mineralne vode, steklenice piva ipd.

Vso ostalo stekleno embalažo pa odložite **v zabojnik z belim pokrovom** na najbližjem **ekološkem otoku.**

Pomembno je, da stekleno embalažo, preden jo odvržete, popolnoma izpraznite ter odstranite zamašek ali pokrovček. Plutovinast zamašek odložite v črn zabojnik med preostanek odpadkov,

pokrovčke pa v zabojnik z rumenim pokrovom za mešano embalažo.

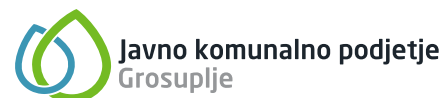
Opažamo, da se v zabojniku za stekleno embalažo nemalokrat pojavljajo tudi odpadki, ki tja **ne sodijo:**

- **okensko steklo** (Ob menjavi oken lahko stara pripeljete in brezplačno odložite v Zbirnem centru Špaja dolina. Okensko steklo boste izbili v zabojnik za ravno steklo, okenske okvire pa odložili med odpadni les.)
- neonske, halogenske in žarilne žarnice ter svetlobne cevi (spadajo med nevarne odpadke)
- **ogledala**, kristalno in ekransko steklo, pleksi in ognjevarno steklo (odložimo v črn zabojnik med preostanek odpadkov)
- avtomobilsko steklo (oddate ga lahko v Centru za obdelavo izrabljenih motornih vozil)
- **izdelki iz porcelana in keramike** (manjše količine odložite v črn zabojnik med preostanek odpadkov oz. v zbirnem centru v zabojnik med gradbene odpadke)

Steklo ima to dobro lastnost, da ga lahko recikliramo v neskončnost, zato Vas vabimo, da namesto plastične embalaže uporabljate stekleno. V želji, da se uporaba plastične embalaže za enkratno uporabo zmanjša, marsikatera trgovska veriga že ponuja možnost, da kupljene izdelke odnesete v lastni embalaži. Lahko uporabite tudi stekleno. Sodelujmo!

S pravilnim ravnanjem z odpadki veliko naredimo za ohranjanje zdrave družbe in čistega okolja. Ravno urejeni ekološki otoki so lep odraz spoštovanja prostora, v katerem živimo!

Anita Zore, JKPG

Voda in zrak, dve bistveni tekočini, od katerih je odvisno življenje, sta postala svetovni kanti smeti.

Jacques Yves Cousteau

Epidemija covid-19 premagana

Vsi skupaj smo veseli, da se lahko znova veselimo svobodnega življenja. Letala so v nebo simbolno zarezala novo smer, ob tem pa smo zmagoslavno dvignili roke s stisnjeno pestjo proti nebu. Vsaj za nekaj časa smo dobili bitko z nevidnim sovražnikom. V Sloveniji je 109 smrtnih žrtev cena za to zmagoslavje in nekaj finančne luknje v proračunu. Smo pa bogatejši za zavedanje, da nam je koronavirus še kako nevaren, ker nam je pokazal, kako silovito nas je življenje v moderni družbi odtujilo od zakonov narave.

Aleš Strnad, poveljnik OŠCZ Dobropolje

V imenu krizne koordinacijske skupine OŠCZ Občine Dobropolje ter lastnem imenu bi se rad zahvalil vsem, ki ste kakor koli pripomogli pri uspešni zajezitvi epidemije covid-19. Največjo zahvalo zaslužijo občanke in občani za zrel in neposreden pristop k upoštevanju in spoštovanju ukrepov za zajezitev epidemije. Neizmerno delo so opravili vodstvi in varovanci Zavoda sv. Terezije ter PSVZ Prizma Ponikve, v katere so bile uperjene vse oči in usmerjene vse naše misli. Prav tako je imela veliko dela pri

premagovanju vseh »virtualnih« težav in za nemoten potek pouka na daljavo in pripravo na dokaj normalen zaključek šole pred pravimi počitnicami tudi Osnovna šola Dobropolje. Hvala tudi obema župnikoma, da smo imeli vsekozi duhovno pomoč in da smo lahko na prav poseben družinski način letos praznovali velikonočne praznike. Sledijo pripadniki humanitarnih organizacij Karitas in Rdečega križa, gasilci in vsi prostovoljci, ki ste ponudili pomoč, patronažna medicinska sestra, Združenje multiple skleroze, vsi izvajalci storitev za oskrbo nujnih življenjskih potrebščin ...

Na koncu pa velika HVALA najožjim sodelavcem, s katerimi smo skupaj prevzemali breme odgovornosti za slehernega posameznika, in vsem poverjenikom in pomočnikom civilne zaščite po posameznih naseljih na celotnem ozemlju občine Dobropolje.

Edina resnična nevarnost koronavirusa je, da bi pozabili prehojeno pot in se znova povsem prepustili ugodju življenja, kajti že majhen ukrep, kot je redno umivanje rok, lahko prinese bolj varen jutrišnji dan. Bodimo odgovorni še naprej in ostanite zdravi. ■

OBVESTILO ZDRAVSTVENEGA DOMA GROSUPLJE

ZD Grosuplje obvešča paciente z območja občine Dobropolje, ki jim še ni uspelo poiskati drugega osebnega zdravnika, da lahko pošiljajo prošnjo za izdajo receptov, obnovitev naročilnic za tehnične pripomočke, izdajo napotnic za kontrolne preglede, zaključek bolniškega staleža na e-naslov:

videmdp@zd-grosuplje.si.

Prosim, da napišete čimbolj natančno, kaj potrebujete, ker nimamo na razpolago zdravstvene dokumentacije.

Prosim, da napišete poleg osebnih podatkov (ime, priimek, številka zdravstvenega zavarovanja (na kartici)) tudi telefonsko številko, če bi potrebovali dodatne informacije.

V nujnem primeru pokličite 112.

Zaradi preprečevanja širjenja okužbe s SARS-CoV-2 v zdravstvenem domu brez predhodne najave za nikogar obravnava ni možna.

Osebnega zdravnika v ZD Grosuplje ni možno izbrati.

Delovni čas pomembnih služb, ustanov

Zaradi poletnih dopustov je možno kako odstopanje delovnih časov, zato se pred obiskom uradov o delovnem času še dodatno pozanimajte.

ZDRAVNIŠKA OSKRBA KONEC TEDNA IN PONOČI – dežurna služba

Ob delavnikih ponoči (od 19.30 do 6.30), od sobote od 14.00 do ponedeljka do 6.30 in ob praznikih deluje skupna dežurna služba za območje občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje, organizirana na lokaciji ZD Ivančna Gorica.

Za vsa NUJNA stanja kličite na telefonsko številko 112 ali dežurnega zdravnika na 031 656 000.

ZOBNA ORDINACIJA VIDEM (dr. Miha Markelj)

PONEDELJEK: 12.30–19.00
TOREK: 13.00–19.30
SREDA: 7.00–13.30
ČETRTEK: 7.00–13.30
PETEK: 7.00–13.30

V zobni ordinaciji še veljajo nekateri posebni ukrepi.

Sprejemajo samo naročene paciente.

Naročiti se je treba tudi v primeru bolečin.

V čakalnici je lahko prisoten samo en pacient. Ostali počakajte na asistentko pred vhodnimi vrati. Pred vstopom v stavbo si morate pravilno namestiti zaščitno masko, v čakalnici pa razkužiti roke.

Naročanje je možno na telefonskih številkah 01/7807 866 in 031/478 290 ali na elektronski pošti: zobna.videm@gmail.com ali mmiha2@siol.net.

Stari termini ne veljajo več.

ŠOLSKA ZOBNA ORDINACIJA

Počitniško dežurstvo:
SREDA, 1. 7.: 16.00 do 18.00
SREDA, 8. 7.: 9.00 do 11.00
SREDA, 15. 7.: 16.00 do 18.00
SREDA, 22. 7.: 16.00 do 18.00

LEKARNA LJUBLJANA, VIDEM

PONEDELJEK: 7.30–14.30
TOREK: 12.00–19.00
SREDA: 10.00–17.00
ČETRTEK: 12.00–19.00
PETEK: 7.30–14.30

FIZIOTERAPIJA KRAJNC

Od PONEDELJKA do PETKA: 6.30–10.00 (na delovni nalog). Samoplačniki po dogovoru.

OBČINA DOBROPOLJE – URADNE URE

PONEDELJEK: 8.00–11.00 in 12.00–14.30
SREDA: 8.00–11.00 in 12.00–17.00
PETEK: 8.00–11.00 in 12.00–13.00

KLICNI CENTER PROSTOFER (080 10 10)

OD PONEDELJKA DO PETKA: 8.00–18.00

KNJIŽNICA GROSUPLJE – VIDEM

PONEDELJEK: 12.30–19.00
TOREK: 8.00–15.00
SREDA: 12.30–19.00
ČETRTEK: 11.00–15.00
PETEK: 12.30–19.00

POŠTA – VIDEM

PONEDELJEK: 14.00–18.00
TOREK: 9.00–14.00
SREDA: 14.00–18.00

ČETRTEK: 9.00–14.00

PETEK: 9.00–14.00

SOBOTA: 9.00–12.00

KMETIJSKA ZADRUGA VIDEM

PONEDELJEK: 7.00–17.00
TOREK: 7.00–17.00
SREDA: 7.00–17.00
ČETRTEK: 7.00–17.00
PETEK: 7.00–17.00
SOBOTA: 8.00–12.00

POLICIJSKA PISARNA DOBROPOLJE (Videm 36)

PONEDELJEK: 15.00–17.00
TOREK: 10.00–12.00

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA 5G:

PODROČJE UREJANJA PROSTORA IN VARSTVA OKOLJA

Stik: 01 788 87 59, e-naslov: jasmina.selan@grosuplje.si

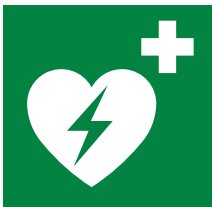
MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT

Stik: 01 788 87 50, e-naslov: inspektorat@grosuplje.si

MEDOBČINSKO REDARSTVO

Stik: 01 788 87 50, e-naslov: redarstvo@grosuplje.si

LOKACIJE AVTOMATSKIH EKSTERNIH DEFIBRILATORJEV (AED)

PGD	LOKACIJA DEFIBRILATORJA AED-JA	NASLOV
PGD VIDEM	– JAKLIČEV DOM (SPREDNJA STENA STAVBE)	VIDEM 34
	– ELEKTRO DOBROPOLJE (VHOD V STAVBO)	VIDEM 42
	– GASILSKI DOM PGD VIDEM (VOZILO GVM-1)	VIDEM 37b
	– ELMA TT TOVARNA TRANSFORMATORJEV (SPREDNJA STRAN STAVBE)	PREDSTRUGE 29
	– ZAVOD SV. TEREZIJE (V STAVBI)	VIDEM 33a
PGD ZDENSKA VAS	– GASILSKI DOM PGD ZDENSKA VAS (SPREDNJA STRAN STAVBE)	ZDENSKA VAS 59
	– VAŠKI DOM CESTA (SPREDNJA STRAN STAVBE)	CESTA 38a
PGD HOČEVJE	– GASILSKI DOM PGD HOČEVJE (SPREDNJA STRAN STAVBE)	HOČEVJE 19
PGD STRUGE	– STARI GASILSKI DOM (SPREDNJA STRAN STAVBE)	PRI CERKVI 1, STRUGE
PGD KOMPOLJE	– GASILSKI DOM PGD KOMPOLJE (SPREDNJA STRAN STAVBE)	KOMPOLJE 60
PGD ZAGORICA	– GASILSKI DOM PGD ZAGORICA (SPREDNJA STRAN STAVBE)	ZAGORICA 36a
PGD PONIKVE	– GASILSKI DOM PGD PONIKVE (SPREDNJA STRAN STAVBE)	PONIKVE 45
	– PRIZMA PONIKVE, POSEBNI SOCIALNOVARSTVENI ZAVOD RS (V STAVBI)	PONIKVE 76

Semena rastlin – čarobnost narave

Vrt naj bo združba vsega živega. Naj bo barvit, raznolik, pester in živahen. Naj bo prostor za mnoge rastline, živali in nas, ljudi, ne glede na starost in poreklo. Naj bo na slehernem vrtu tudi čim več rastlin, ki bodo doživele trenutke, ko bodo lahko same položile v nedrja zemlje svoja semena zato, da se bodo ob svojem času ponovno rodile.

Jožefa (Jožica) Fabjan

Julij in avgust sta tista dva čarobna meseca v letu, ko se življenje na vrtu razbohoti v svoji najlepši podobi. Ta čas je raznolik z mnogimi rastlinami, ki že ponujajo svoje plodove in tudi semena. Pester je tudi z rastlinami, ki so v tem času v začetni dobi rasti in nam bodo v hladnejših mesecih nudile slastne pridelke. V tem času potrebujejo vrtnine mnogo nege, zlasti tiste za pridobitev semen. Močni vetrovi in neurja zahtevajo, da rastline zavarujemo pred poškodbami.

Julij in avgust sta meseca, ko dozori tudi največ semen vrtnin, tudi vrtnin, ki so potrebovale za pridelek zrelih semen dve ali eno leto. Semena pobiramo ob suhem in sončnem vremenu. Poberemo samo zrela semena.

Najmanj dela je s semeni, ki jih lahko pospravimo neposredno z rastline, npr. solata, sončnice. Takšna semena moramo pred skladiščenjem le še očistiti in posušiti.

Nekatera semena drugih rastlin, ki so močnejše prirasla na semenjake ali plodove, pa je treba omlatiti oziroma oluščiti. To velja npr. za grah, bob, fižol. Način luščenja je odvisen predvsem od količine. Manjše količine strokov ali luskov lahko oluščimo ročno ali z otresanjem. Za nekoliko večje količine so včasih uporabljali cepec in nobenega razloga ni, da ga ne bi uporabili tudi danes. Neoluščene vrtnine s semeni spravimo v vrečo in jih omlatimo v njej. Na ta način preprečimo poškodbe semen in nekoliko ublažimo udarce.

Več dela je s semeni, ki so v plodovih v pulpi ali mesu (bučke, buče, paradižnik, kumare). Semena teh rastlin izdobljemo iz notranjosti ploda in po potrebi speremo z vodo. Pri paradižniku in kumarah pa lahko pustimo, da se seme namaka v lastni pulpi (soku), pri čemer poteka proces fermentacije, v katerem se semena razkužijo. To vsebino damo v steklen kozarec, prilijemo nekaj vode ter jo za najmanj tri dni postavimo na viden

prostor. Dogajanje v kozarcu moramo namreč nadzirati. V postopku fermentacije bo dobro in zato težje seme potonilo na dno, piškavo pa bo plavalo na površini. Slednje (piškavo) seme odstranimo, dobremu semenu pa sledi takojšnje sušenje. Sušimo ga na takšni podlagi, kjer se semena ne bodo prijala, npr. na papirju za peko. Prostor za sušenje naj bo varen tudi pred raznimi živalmi, zlasti ptiči, neposrednim soncem ter vetrom.

Nečistoče, ki so morebiti prisotne in težje od suhih semen (zrnca peska, zemlje, delci rastlin ...), najlažje odstranimo s presajanjem ali predevanjem. V ta namen potrebujemo sita z mrežami z različno velikimi odprtini, primerna vrsti semen.

V juliju in avgustu pobiramo zrela semena izbranih vrtnin. Dozorijo najprej tista, ki so potrebovala za pridelek semen dve leti (zelje, ohrovt, cvetača, pozni brokoli, brstični ohrovt, listnati ohrovt, zimska ali črna redkev, podzemna koleraba, repa, korenje, peteršilj, gomoljna zelena, zimska solata, prezimni radič, endivija, čebula, česen, pozni por, rdeča pesa). Pobiramo tudi že prva, zgodnja zrela semena stročnic (grah, bob, čičerika, leča, zgodnji nizki in visoki fižol), semena razhudnikovk (paradižnik, paprika, jajčevc, krompir), prva semena bučnic (bučke, buče, kumare, melone) ter semena zgodnjih solatnic in raznih zelišč.

REDKEV IN REDKVICA

Obe sorti spadata v družino križnic. Obe sta zaradi izrazite zdravilnosti pomembni v vsakdanji prehrani. Obe dobro uspevata tudi v naših krajih.

RDEČA REDKVICA (mesečna redkvica)

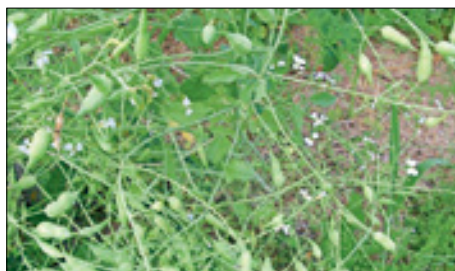
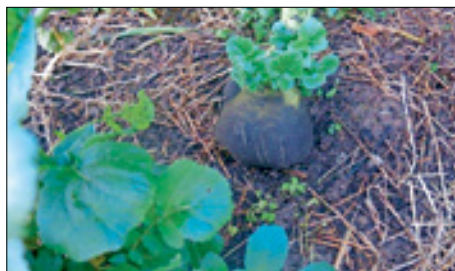
Pri nas največ gojimo rdečo redkvico okrogle oblike. V svetu pa so vzgojili veliko število različno obarvanih in oblikovanih redkvic različnih velikosti. Zlasti jih cenijo Japonci.

Rdeča redkvica je za razliko od redkve enoletnica, je tujeprašnica in žužkocvetka. Sejemo jo na prosto od marca do vključno septembra. Za kalitev potrebuje 7–10 dni. Sejemo jo lahko v presledkih vsakih štirinajst dni. V tem primeru jo imamo na razpolago ves toplejši del leta. Rada ima sončno lego, ne pa močne poletne pripeke. Zato jo v poletnih vročih mesecih (julij, avgust) sejemo v senčne dele. Zelo dobro uspeva v mešanih posevkih med solato, česnom, čebulo, rdečo peso. Ne sejemo

pa je med druge križnice in kapusnice, npr. zelje. V dobi rasti se zlasti v suhem obdobju z njenimi sočnimi listi rad gosti bolhač. To je hrošček, velik približno 2 mm. Njegovo prisotnost opazimo po majhnih luknjicah na rdeči redkvi in tudi drugih kapusnicah in križnicah. Ob naši prisotnosti pa hitro odleti. Ker mu ne ustreza vlaga, tla vlažimo in zastiramo z zastirkami. Najbolje z bezgovimi listi, ki mu tudi smrdijo. Tudi dvakrat tedensko škropljenje rdeče redkvice s poparkoma iz pelina in vratiča bolhača odganja od zelenih rastlin. Nekaj najbolj rodovitnih sadik rdeče redkvice iz zgodnje pomladanske setve (marec, april, maj) ohranimo za osemenitev. Tako kot drugim rastlinam, namenjenim za osemenitev, se ob pravem času tudi pri rdeči redkvi preusmeri razvoj v odebeljeno steblo, od koder prehaja hrana v liste, nato v lepe rožnate cvetove in semena. Zraste do meter visoko, zato je priporočljivo, da se semenjakom rdeče redkvice nameni dovolj prostora. Omenjene rastline podpremo s količki in povežemo z vrvjo, rafijo ipd. Semena se skrivajo v trdih stročkih. Dozorijo v septembru.

REDKEV (črna redkev, redkva, vrtna redkev, zimska redkev)

Sejemo jo julija na prazne obdelovalne površine za raznimi solatami, zgodnjim grahom ... oz. na prazna mesta v mešanih posevkih. Tako kot pri rdeči redkvi tudi

pri črni redkvi jemo vse dele rastlin. Črni gomoljnati del dozori že v septembrskih dneh. Za hladnejši in mrzli del leta ohranimo črno redkev za prehrano in semenitev, če jo v pozni jeseni, ko zemlja še ne zmrzuje:

1. visoko zagrebemo z zemljo in zastremo z zastirko;
2. presadimo v neogrevan rastlinjak in jo tako kot zunaj na prostem visoko zagrebemo z zemljo in zastirko;
3. lahko jo prenesemo tudi v kletne prostore; v tem primeru ji odstranimo listnati del do višine 3 cm razvijajočih se listov, ki so v središču rastline; tu črno redkev skladiščimo v pesku, mivki, zemlji ipd.;

4. ravno tako jo lahko skladiščimo zunaj, v zasipnicah.

Jaz ohranjam črno redkev mrzli del leta po opisanem prvem in drugem primeru, ker sta mi najbolj preprosta in tudi uspešna. Pri vseh načinih spravila v mrzlem delu leta je prav, da določite sadike za osemenitev. Tiste sadike, ki so ostale zunaj, na prostem, ne bodo imele spomladi nobenih prilagajanj z okoljem, ampak bodo po valentinovem (14. februarja) svojo življenjsko energijo usmerile v svoj nadaljnji razvoj. Za vse drugače »skladiščene« sadike (pod točkami 2, 3 in 4) pa je običajno v marcu čas, ko jih presadimo v zunanji prostor. Te sadike zakopljemo nekoliko bolj globoko v ro-

JULIJ		AVGUST	
SEJANJE/SAJENJE	PRESAJANJE	SEJANJE/SAJENJE NA GREDO	PRESAJANJE
Listnata zelenjava: endivija radič rukola solata, poletna por, zimski špinača	Listnata zelenjava: endivija solata, poletna	Listnata zelenjava: blitva rukola	Listnata zelenjava: endivija radič
Čebulnice: čebula, zimska (seme)	Čebulnice: por, zimski	Čebulnice: čebula, zimska (seme)	Čebulnice: por, zimski
Korenje in gomoljna zelenjava: črna redkev, zimska koleraba, pozna korenje rdeča pesa repa rdeča redkva	Korenje in gomoljna zelenjava: koleraba, pozna	Korenje in gomoljna zelenjava: črna redkev, zimska korenje nadzemna kolerabica, pozna rdeča redkva	Korenje in gomoljna zelenjava: koleraba, pozna
	Kapusnice: brokoli, pozni cvetača, pozna ohrovt, brstični ohrovt, glavnati, pozni zelje, pozno		Kapusnice: zelje, pozno
Stročnice: fižol, nizki grah, nizki		Stročnice: grah, nizki fižol, nizki, stročji	
Plodovke: kumare			

dovitno zemljo, ker jih s tem zavarujemo pred morebitno zmrzaljo. Ob svojem času se bo iz zemlje pokazal najprej zeleni stebelni del, iz katerega se bodo razvili močni listi s cvetnimi nastavki. V njih se bo v poznejšem času iz oplojenih belih cvetov začela razvijati semenska zasnova z zelenimi luski (stročki). V vsakem lusku je okoli deset semen. Zdaj potrebuje rastlina samo čas za dozorevanje. Sčasoma postanejo luski in tudi semena rjave barve. Semena so okrogle oblike, s premerom 3 mm. Dozorijo konec julija oz. v avgustu, pa tudi še v prvi polovici septembra. Ko so stročki s semeni zreli, jih ob suhem in sončnem vremenu poberejo in spravijo v suh ter zračen prostor. Oluščimo jih, po potrebi semena še dodatno sušimo, potem pa jih skladiščimo do uporabe.

In še namig za vrtna opravila v juliju in avgustu.

V juliju in avgustu žanjemo sadove svojega vrtnega dela. Če smo pridela dovolj vrtnin, se nam spremeni tudi vsakdanji jedilnik in so naši dnevni obroki obarvani z več zelenjave, kar je za naše prehranjevanje v tem letnem času najbolj zdravo. Druga polovica julija in avgust sta tudi čas, ko običajno narava skopari s padavinami. Vrtnine pa potrebujejo za svoj obstoj dovolj vlage. Če imamo zastrta tla z rastočimi rastlinami, je to najboljša naravna zastirka. Rastline namreč varujejo gola tla pred izsušitvijo ... Ker pa po naših vrtovih to še ni povsod mogoče, je dobro, da tla zastremo z materiali, kot so: travni odkos, seno oz. suha trava brez semen, lesni sekanci in nasekljane veje, razni zdravi vrtni odpadki, listje, tropine, razne

luščine, filc od ovčje volne, recikliran papir, slama. Tla začenemo zastirati, ko so še dovolj vlažna. Za najbolj vroče poletne dni uporabljamo večje količine. Zastirke naj bi segale v višino najmanj do 20 cm. To velja zlasti za rastline, ki potrebujejo največ vlage (vode), kot so paradižnik, paprika, kumare, bučke, buče, melone ... Pod dovolj visoko zastirko se ohranjata stalna temperatura in vlažnost v zemlji. Zastiranje tal zmanjšuje tudi bujno rast plevela, deluje kot gnojilo, preprečuje razvoj posameznih bolezni, pospešuje pestro življenje organizmov v zemlji ... Če imamo v sušnem času leta gredice dovolj zastrte z zastirko, lahko dodatno zalivanje vrta z deževnico odpade.

Kjer koli boste v poletnih dneh, naj vas spremljajo vaša dobra dela z rastlinami. ■

Volitve v organe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije sporoča, da bodo volitve v njihove organe izvedene v septembru oziroma oktobru.

Povzel **Bojan Novak**

Volitve bi morale biti izvedene v maju, vendar takrat zaradi epidemije to ni bilo mogoče.

Volitve v organe Kmetijsko gozdarske zbornice potekajo v dveh volilnih skupinah (v skupini fizičnih oseb in v skupini pravnih oseb), in sicer v 13 vo-

lilnih enotah, ki so hkrati tudi območne enote KGZS (Nova Gorica, Koper, Kranj, Ljubljana, Kočevje, Postojna, Novo mesto, Brežice, Celje, Ptuj, Maribor, Slovenj Gradec in Murska Sobota). Glasovanje v prvi volilni skupini – fizične osebe – poteka po sistemu volitev v Državni zbor RS, kar pomeni, da bodo člani z volilno pravico v nedeljo, 4. oktobra, od 7.00 do

19.00 lahko oddali svoj glas na približno 260 voliščih po vsej Sloveniji. V skupini pravnih oseb se voli po t. i. elektorskem sistemu in vsaka članica KGZS – pravna oseba – lahko določi svojega predstavnika, ki bo v njenem imenu 30. septembra oddal svoj glas na enem od 13 volišč.

Dodatne informacije lahko najdete na spletni strani www.kgzs.si. ■

Zahvala

vrtnarji Zeleni gaj iz Grosuplja za brezplačne sadike rož. Prejšnja korita z rožami so pred tednom izginila s polic vrtca (zaenkrat še neznano kam).

Upamo in želimo si, da nova korita ostanejo in razveseljujejo otroke, vzgojitelje, starše in ostale občane, ki gredo mimo vrtca. Korita smo označili z našim logotipom.

Vrtec Ringaraja

LETO BRATOV KRALJ

Novo poglavje umetnosti na Primorskem – Tone in France Kralj

Umetnosti zgodovinar dr. Igor Kranjc je za naše glasilo pripravil prvič objavljeni prispevek v zborniku Cerkev v Cerkvi o arheoloških odkritjih v cerkvi sv. Lenarta v Volčah in zgodovini kraja (urednik zbornika mag. Miha Mlinar) Tolmin, Tolminski muzej 2019.

Dr. Igor Kranjc je za nas Dobropoljce največji raziskovalec in poznavalec naših rojakov Franceta in Toneta Kralja. Ko je bil višji kustos Moderne galerije v Ljubljani, je v letu 1995 ob 100-letnici rojstva Franceta Kralja skupaj s sodelavci pripravil in vodil retrospektivno razstavo o njem. V letu 1998 pa so pripravili retrospektivno razstavo o Tonetu Kralju in katalog, katerega avtor je dr. Igor Kranjc.

Verjetno ni publikacije, kataloga, razstave o bratih Kralj, kjer dr. Igor Kranjc ne bi sodeloval in dodajal najlepših kamnov v mozaik, da sta naša rojaka zapisana v zgodovino največjih slovenskih umetnikov.

Pripravil **Stane Škulj**, avtor spodnjega besedila
dr. Igor Kranjc

Za slikarska in kiparska dela Toneta Kralja v primorskih cerkvah, nastala od zgodnjih dvajsetih do poznih šestdesetih let prejšnjega stoletja, lahko zatrdimo, da bi si jih morali izmisliti, če jih mojster ne bi daroval občestvu, ki ga je z vsem zaupanjem velikodušno povabilo medse, tako izrazito dopolnjujejo in sooblikujejo duha krajev in prebivalstva. Umetnostna in hkrati kulturnozgodovinska tvornost tega, po obsegu osupljivega in umetniško enkratnega opusa je sinonim avtorjeve privrženosti okolju, v katerem je deloval, in neomajnega prepričanja dela primorske intelektualne skupnosti, da ne zadošča udobna opora na tradicionalne vrednote, temveč da življenjske razmere terjajo kritičen odnos do novonastalih geopolitičnih in ideoloških okoliščin po končani prvi svetovni vojni. Razdejanje in človeška tragedija prav tu, v Posočju, enem od velikih evropskih bojišč/morišč, sta bila neizmerna.

Zaradi odprtosti primorskega okolja za kraljevsko vizualno sporočanje v razmerah militantnega novega poganstva z administrativnimi prepovedmi pisane in govorjene slovenske besede je nenavadno smela odločitev Toneta Kralja, da se je ustvarjalno podal na negotovo pot, ki ni obetala ne slave ne bogastva, temveč je naletel na vrsto ovir, ki se jih je mladi

Slika 1: France Kralj, brata Kralj, okoli 1940, les, galerija B. Jakac, Kostanjevica na Krki. Foto: Igor Kranjc

ambiciozni 27-letni aktivistični umetnik zavedal in drugo za drugo premagoval.

Kaj je spodbudilo in zvabilo umetnika k izpolnitvi poslanstva brez primere? Kakšna sta bila idejni okvir/ideološka platforma in organizacijska struktura laičnih in cerkvenih krogov, ki so se postavili proti ali za v marsičem provokativnem sodobnem likovnem diskurzu? Tega sta v obdobju prve polovice dvajsetih let zastopala in z deli utelešala France in Tone Kralj (Slika 1). Številne avtorice in avtorji so že našli marsikateri odgovor na

ta vprašanja in še mnoga druga, ob tem pa se odpirajo novi pogledi, povezani z značajem in usodo del in/ali umetnika samega.

Rapalska pogodba iz leta 1920 je pomenila uvod v sosledje dejanj megalomanske osvajalske, kmalu nato fašistične imperialne politike, ki je po zgledu Primorske po razkosanju nekdanje Dravske banovine spomladi leta 1941 pa vse do septembra 1943 slovansko/slovensko »drugo-/tujerodnost« prezirala, si jo s surovo vojaško silo podrejala, tudi z načrtno zločinsko politiko izgonov prebivalstva in posameznikov, internacijami in množičnimi pokoli prebivalstva.

Za Toneta Kralja (rojen leta 1900) in njegovo umetniško generacijo je bil to okvir družbene obravnave »nerešenih teritorialnih sporov in etničnih nesoglasij« začetka 20. stoletja, če štejemo za konec 19. stoletja propad habsburškega cesarstva leta 1918. Štiriletno klanje in povojno revolucionarno vrenje sta samo še bolj razklala človeštvo in ga končno privedla do naslednje vsesplošne kataklizme. V svetu umetnosti ni bilo nič drugače. Do sredine dvajsetih let se je v novonastali Sovjetski zvezi med umetniškimi krogi odvijal prestižni boj za vizualno podobo nove družbe, ki se je s Stalinovo utrditvijo na oblasti končal z zmago politično korektnega socialističnega realizma in porazom avantgardističnih gibanj. Ta so nekako preživela v Nemčiji do propada

weimarske republike in v demokracijah srednje ter zahodne Evrope do prihoda skrajno avtoritarnih, izključujočih poglavarških diktatorskih režimov na oblast v tridesetih letih, ko so dela neodvisnih avtorjev razglasili za dokaz ustvarjalne izrojenosti in jih načrtno uničevali.

Razmere v Kraljevini SHS so odražale splošne napetosti v svetu. Uradna kulturna politika je dajala prednost nekako udomačenim izpeljankam uveljavljene meščanske likovne kulture, razumljene kot oblike izbranega, na videz svetovljanskega okusa. Beograjska elita je z upravnim kulturno-prosvetnim aparatom to orientacijo podpirala, kar je ustrezalo centralistično in integralistično usmerjenim glasnikom. To pa je pomenilo novost v zahodnih predelih Kraljevine SHS, dovzetnih bolj kot za uradne frankofilске pobude za vplive Dunaja, Münchna, Berlina, Budimpešte, Prage, Weimarja (Bauhaus) in seveda kulturnih središč Italije, Benetk, Firenc itn. Vidno sled so z vrhunsko ustvarjalnostjo prav v obdobju prve polovice dvajsetih let zlasti v Trstu in Gorici pustili Venio Pilon, Lojze Spazzapan, Ivan Čargo in številni drugi ustvarjalci. Omejena svoboda izražanja s pogojevanjem delovanja z zahtevo po lojalnosti diktatorskemu režimu in splošne neobetavne življenjske razmere so kmalu omenjene avtorje prisilile k odhodu, večinoma za vedno, iz domačega, italijanske kraljevini priključenega okolja, iz Gorice in Trsta ter istrskih mest.

Ekspressionizem pomeni v povojnih razmerah osrednjo umetniško in oblikovno usmeritev mladih ustvarjalcev. To je bil prelom z velikimi umetniškimi dosežki poldruega desetletja 20. stoletja, zlasti impresionizmom, akademskim realizmom in z različico domačijske, folkloristične narodnobuditeljske umetnosti. Nova smer pomeni navezavo na številne evropske modernistične formalne izpeljanke; od abstrakcije, kubičnega in futurističnega dinamizma, secesijske poetične dekorativnosti do primitivističnih izpeljav izrazito osebne risarskega, slikarskega, grafičnega in kiparskega rokopisa.

Če se v tem prispevku z razlogom osredotočam na izjemno podjetno delovanje obeh Kraljev, moram ugotoviti, da je bil najbolj odprt za dokaj radikalne oblikovne rešitve in pripravljen sprejeti odgovornost zastopanja svoje generacije v javnosti France Kralj, pet let starejši To-

netov brat. Seveda je imel v tej vlogi celo vrsto zagriženih nasprotnikov, ki so si z vsemi sredstvi prizadevali zmanjšati njegov vpliv. Kakor koli, France in brat Tone sta opazno sooblikovala ustvarjalno dogajanje sredi dvajsetih let. V *Slovenskem umetniškem društvu* sta Kralja združila programsko sorodne slikarje, kiparje in grafike svoje generacije, ki jim je kritika zaradi radikalno inovativnih rešitev nadelo stigma levčarstva. Razstave članov skupine so se z uspehi vrstile doma, v evropskih središčih, na Dunaju, v Berlinu, Parizu na Moravskem in tudi v ZDA.

Družbene razmere po vojni so se korenito spremenile, govorili in pisali so o prevratu, zdelo se je, kakor da je vse preteklo izbrisano, ostala pa je družbena neenakost, ostali so privilegirani krogi, ki so usmerjali tokove strankarskih političnih bojov. Mlada generacija je štiri leta doživljala delirij ubijanja na frontah v Srbiji, Galiciji in na Soči, nazadnje pa so velike sile ozemlja krojile po svoji meri, tudi slovensko. Potoščena zahodna civilizacija se je z bolj ali manj praznimi obljubami znašla na novem začetku v razmerah materialne in duhovne razklanosti.

Vse novo in celovito se je moglo poroditi edino med mladimi, zaradi njihove materialne neodvisnosti in moralne nekompromitiranosti. Skupni napor so bili usmerjeni v prihodnost po meri posameznika in kot izraz lastne ustvarjalne vizije univerzalne svobode. Vse to je prispevalo h kratkotrajnosti skupnega delovanja, vendar pa njihovi ustvarjalni dosežki sodijo v sam kanon umetnosti moderne dobe.

Zdi se, da so bila prva leta dvajsetih let prejšnjega stoletja izrazito naklonjena likovnemu izražanju. S smrtjo Ivana Cankarja je bilo sklenjeno veliko obdobje literarne moderne, konstitutivnega člana nacionalne kulturne identitete, ko si je umetniško delovanje izborilo nepovratno družbeno avtonomijo. Tržaško socialno bolj osveščeno in demokratično bolj profilirano okolje je bilo ob svojem času veliko bolj sprejemljivo za tvorne pisateljeve zamisli od ljubljanske samozadovoljne in samozadostne privajenosti. Morda je prav to tisto, kar se počasi, če sploh, vendarle spreminja, največkrat s pobudami iz umetniških krogov.

Žanr cerkvene umetnosti v smislu prilagajanja potrebam skupnosti in izzi- vom sekularizacije z nekaterimi častnimi izjemami, zlasti v arhitekturi (Jože Pleč-

nik, Ivan Vurnik), je bil od baroka dalje v zatonu. V obdobju oživiljene rekatolicizacije še v času obstoja avstro-ogrske monarhije do propada cesarstva se je gradnja novih svetišč povzpela do gradbene tehnologije, ki ni bila nič drugačna od drugih arhitekturnih žanrov, kot je oblikovanje spektakelskih dvoran (gledališč in oper), postajnih, skladiščnih, šolskih, sodnih, vojaških in drugih palač. Ta oblikovni in izpovedni standard je predstavljal uradno stališče civilnih in cerkvenih krogov, vse drugo so bile, kot po navadi, redke izjeme. V tem obdobju sta bila vplivna duhovnika in teologa Andrej Pavlica iz goriške in Josip Dostal iz ljubljanske škofije. Slednji se je temeljito posvetil gradnji in okrasu notranjščine cerkve, npr. v Šmartnem pri Litiji, po dotlej uveljavljenih načelih. Lahko si samo predstavljamo, kakšne nore misli so morale gnati Franceta in Toneta Kralja, da sta ljubljanski škofiji leta 1920 predložila načrt za poslikavo notranjščine cerkve sv. Križa na Vidmu v njuni rodni Dobropoljski dolini. Kljub odobravanju domačinov so kompetentni za ta vprašanja na škofiji sijajno stvaritev gladko zavrnili, in to ne zaradi njene likovne izvirnosti in oblikovne inovativnosti, temveč zato, ker je bila v popolnem neskladju z njihovimi nazori in predstavami o likovnem mediju. Cerkev na Slovenskem je svojo družbeno vlogo, zlasti od sredine 19. stoletja, zelo uspešno opravljala na prosvetnem in kulturnem področju. Tu po svoje izstopa založništvo z Mohorjevima družbama v Celovcu (kasneje na Prevaljah, danes v Celju) in v Gorici, ki je bralstvo zalagalo z najraznovrstnejšim izborom tematik, od priročnikov, koledarjev do leposlovja, pogosto pa so bile posamezne izdaje bogato likovno opremljene z vinjetami, ilustracijami, reprodukcijami slik ali kipov. Tako periodika s kritikami razstav kakor leposlovne izdaje z izvirnimi ilustracijami so mladim umetnikom morda bolj kot razstave, največkrat v ljubljanskem, tivolskem Jakopičevem paviljonu, pomenile možnost bolj neposrednega dostopa do javnosti in priložnost soustvarjanja družbenega okolja. Povedano se nanaša na ves medijski prostor, ki je tedaj obvladoval slovensko govorno področje. Vloga tiska je postala izjemno pomembna, ne le zaradi objavljenega izvirnega literarnega in likovnega gradiva, temveč prav tako zaradi zapisov mladih umetnostnih kritikov. Ti so vrednotenje

ustvarjanja v najboljšem primeru utemeljevali na univerzalno veljavnih kriterijih, ne pa ideološko enostransko in moralistično, poenostavljeno didaktično.

Tako kot sta v Ljubljani urednika periodike (zlasti revij *Dom in svet*, *Mladika*) umetnostni zgodovinar France Stelè in književnik duhovnik Fran Saleški Finžgar objavljala izvirne, izjemno inovativne celostranske ilustracije in naslovnice obeh Kraljev, je bil v Gorici in Trstu pisatelj France Bevk zavzet pri objavljanju likovnih stvaritev umetnikov, bodisi v periodiki bodisi v samostojnih literarnih objavah. Tržaška izdaja pripovednega dela Ivana Preglja z naslovom *Plebanus Joannes* je izšla leta 1921 z ilustracijo Toneta Kralja na naslovnici, podobno tudi zbornik *Dante* urednika Alojzija Resa leta 1923 v Gorici. Krog privržencev Kraljevega ustvarjanja na Goriškem in na Tržaškem se je nenehno širil. Tako so se množila naročila za vsestranskega umetnika, ki je v tem obdobju poleg grafičnih oprem publikacij in poslikav izdelal vsaj dva nagrobna spomenika: za družino Kodermac v Neblu in monsinjorja Ivana Rojca v Tolminu.

Za razliko od brata Franceta, ki se je leta 1926 zaposlil kot profesor na ljubljanski *Srednji tehnični šoli* in prevzel odgovornost pri ustanavljanju in delovanju oddelka za umetnostno keramiko, se je svobodni umetnik Tone Kralj, tedaj že povsem samostojna, zrela umetniška osebnost, lotil svojega velikega umetni-

škega poslanstva na Primorskem. Ob tem je zlasti njegov vnet občudovalec, pravnik in pisec o umetnosti, mladi Marijan Marolt, s katerim sta se prijateljsko srečevala na njegovem domu v Verdu, izpostavil Kraljev ustvarjalni značaj, odprt širšemu krogu likovnega občinstva, ko ga je predstavljal v ljubljanski in tržaški periodiki.

Brata Kralj sta veljala do njune predstavitve v Volčah za najizrazitejša zastopnika svetovljanske umetniške produkcije, vendar z dovolj razvidnim individualnim naglasom, celo s težko opredeljivo, dinamično potezo zavezanosti nekakšnemu *geniusu loci*, kar ju morda najbolj loči od njunih programsko utopično naravnanih kolegov, t. i. konstruktivistov. Leta 1925 je izšla njuna monografija, prva pri nas, z barvnimi in črno-belimi reprodukcijami del od najzgodnejših ekspresionističnih grafičnih, slikarskih in kiparskih do najnovejših novostvarnostnih kompozicij. Spremno študijo je prispeval njun tedanji zaščitnik, umetnostni zgodovinar in eden vodilnih likovnih kritikov dr. France Stelè. Na osebno vabilo generalnega tajnika sta razstavljala na XV. Beneškem bienalu. Tone Kralj si je v Ljubljani ob bratovi postavi po lastnih načrtih arhitekturno izjemno izvirno hišo z vrtom. Glede na številne sorodnosti, celo domnevne podobnosti med njunimi deli, ki tolikokrat begajo gledalce, je za Tonetov opus značilna posebna spretnost, s katero obvla-

duje monumentalno kiparsko gmoto ali slikarsko ploskev, pa naj je šlo za ekspresionistično *Zadnjo večerjo* ali novostvarnostno *Slovensko svatbo*. Enako velja za stensko slikarstvo, ekspresionistično obravnavo veličastnih postav *sv. Cirila in Metoda* in *Oznanjenja* v stranskih kape-lah cerkve sv. Helene na Premu ter »novorealistične« poslikave triade poslikav od pomladi do zime 1927 cerkva v Strugah, Volčah in v Avberu (sv. Avguštin, sv. Lenart, sv. Nikolaj). S temi poslikavami je Tone Kralj izvedel, lahko bi dejali, tiho revolucijo, kar zadeva obravnavo legendarne snovi svetniških likov in teoloških vsebin. V prvi vrsti je s svojim pristopom monumentalno obliko razvezal in jo osvobodil naloge izvajanja nekakšnega patronata nad gledalcem. Namesto tega je z elementi žanrskega inventarja izničil pregrado med iluzijo in stvarnostjo, med sanjami in budnostjo ter premostil usoden prepad med bivanjsko stvarnostjo in težnjo po miru in svobodi. Ta pristop je viden na podobah prizorov *legende sv. Avgušтина* (Struge) z notranjo opremo v namišljenih sobanah, v upodobitvah otroških igrač, na slikani, topografsko določljivi pokrajini z razrušeno volčansko cerkvijo na *Marijini podobi* (vizijo božjepotne mengorske Kraljice miru z detetom in Sv. Duhom) ter z vdovo, materjo s trupelcem otroka v naročju, s slepcem, vojnim invalidom ob celopostavnem Kristusu (*Srce Jezusovo*). V Avberju je ta ciklus zaključil z upodobitvijo

sv. Miklavža, ki pomirja vihar na morju tedanjega italijanskega šovinizma na Primorskem. Z demokratično držo in globokim razumevanjem stisk posameznikov in skupnosti ter pretanjenim obvladovanjem svoje stroke je mogel in smel vstopati v primorske cerkve samo zrel in odgovoren umetnik, kakršen je bil Tone Kralj. Z razpoznavno likovno dikcijo je v konkretne dogodke in v dejanski čas vnašal dimenzijo trajanja, ki vse, kar jê, preobraža, lahko izničuje kakor zlo ali priklíče kot posledico nekakšne mistične nujnosti – dobro.

Notranjščina od vasi Volče nekoliko odmaknjene cerkve sv. Lenarta s slikami in stenskiimi dekoracijami Toneta in

Slika 2: Notranjščina cerkve sv. Lenarta, Volče, z deli Toneta in Franceta Kralja. Foto: Igor Kranjc

Slika 3: France Kralj, Križani, 1927, polihromiran les.
Foto: Igor Kranjc

kipom Franceta Kralja (Slika 2) ostaja za vse večne čase en in edini prostor, kjer najdemo dela obeh legendarnih bratov skupaj, preden sta šla ustvarjalno in življenjsko vsak svojo pot.

Njuni deli v obnovljeni prostor vnašata duha novega časa. Francetov *Križani* (Slika 3) uteleša anticipacijo vstajenja, vitalno moč stvariteljske sile zaradi izčrpanosti vsega telesnega, vidnega in otipljivega. To je razpelo, ki gledalca ogovarja s svojo oblikovno navzočnostjo in je daleč od breztelesne spokojnosti preproste simbola ali afektiranosti pretiranega patosa.

Podobe Toneta Kralja: *sv. Peter in Pavel*, *sv. Ciril in Metod* v slepih nišah v prezbiteriju, *Krst v Jordanu* nad krstilnikom in prostostoječa stranska oltarja s podobama (*Marija z Jezusom – Kraljica miru* (Slika 4), *Srce Jezusovo*) učinkujejo v skromni notranjščini presenetljivo,

odmaknjeno v smislu preloma s preteklostjo. Umetnika prostor preobrazata v zavetje podob, da ga z njimi napolnita s sporočilom pomiritve, zaupanja, ljubezni, ozdravljenja in vesoljnega miru v razdejanem svetu ranjenih posameznikov. S temi svetimi podobami se je Tone Kralj primorski javnosti predstavil kot izjemen stilist z modelacijo postav, kakršna je prefinjena Jezusova na prizoru krsta v (posoškem) Jordanu (Slika 5) ob kolorizmu, ki ga številni razneti razlagalci omejujejo na tri domoljubne barve v določenem, ne vedno enakem zaporedju, za ene izraz domoljubja, za nekatere svetoskrunstva in krive vere.

Tone in France Kralj se nista pustila ujeti v past peklenščkove kupčije, po kateri je dostopno nedosegljivo v zame-no za zvestobo samemu sebi, četudi in zlasti med rojaki v deželi, ki je postala tujina. ■

Slika 4: Tone Kralj, Kraljica miru, 1927, stenska poslikava. Foto: Igor Kranjc

Slika 5: Tone Kralj, Krst v Jordanu, 1927, stenska poslikava (izrez).
Foto: Igor Kranjc

Dan v podjetju – Kovinosluga d.o.o.

Po dveh mesecih, ko smo predstavljali podjetja s področja kmetijstva, sem se tokrat povabil k Romanu Bukovcu, ustanovitelju in lastniku podjetja Kovinosluga d.o.o. Tako kot že večkrat sem moral tudi tokrat na koncu pogovora priznati, da podjetja prej, kljub temu da so njihovi prostori ob prometni cesti, nisem niti približno poznal. Kdor pozna Romana Bukovca, ve, da je zanimiv sogovornik, in tudi tokrat je za bralce *Našega kraja* razkril marsikatero zanimivost in tudi številne modre misli, ki lahko vsakogar vodijo tako po poti podjetništva kot po kaki drugi življenjski poti.

Bojan Novak

Podjetje Kovinosluga je bilo ustanovljeno leta 1990, v prelomnih časih za našo državo. Letos podjetje torej praznuje že 30-letnico delovanja. Lastnik je odprl podjetje ravno v tistem času, ko je bil velik zagon optimizma. Prej je delal v dveh drugih kovinskih obratih, leta 1991, leto po ustanovitvi, pa se je končno zaposlil v svojem podjetju. Startali so v težkih časih, v času dogodkov ob osamosvojitvi Slovenije. Najprej je bilo podjetje locirano na domu lastnika, kasneje pa so se prostori okrog hiše vedno bolj širili. Že od začetka je Roman Bukovec kot samostojni podjetnik stremel k inovativnim izdelkom, s katerimi si lahko olajšamo življenje in delo. Ta misel ga je vedno vodila in sedaj so glavni proizvodi podjetja stroji, ki jih prodajajo po celem svetu. Res, da jih ne prodajajo pod svojo blagovno znamko, ampak pod imenom zelo uspešnega slovenskega izvoznega podjetja. Roman z veseljem in ponosom pove, da je podjetje Kovinosluga družinsko podjetje.

Leta 2015 so se iz manjših delavnic pri

stanovanjski hiši preselili v večje prostore, kjer ustvarjajo še sedaj. Najprej so kupili le del stavbe, naknadno pa še preostali del. V lanskem letu so en prostor še dogradili, tako da imajo zdaj na razpolago precej večjo delovno površino.

Kako je videti dan v podjetju Kovinosluga d.o.o.?

Za nas je značilno to, da jaz nisem tipičen direktor. Sem delavec za stroji, ki ob praktičnem delu opravi tudi naloge, povezane z vodenjem in nabavo materiala, ter opravi tudi dogovore s strankami. Vse to delo poteka skozi dan prepleteno. Je pa zame na prvem mestu vedno praktično delo. Tudi če sem cel dan na terenu, moram iti ob vrnitvi še malo v delavnico.

Naše delo je tudi ustvarjalno. V razmišljanje o tehnoloških rešitvah sem vpet podnevi in ponoči. Velikokrat tudi zaspati ne morem, ker sem z mislimi sredi sestave nekega stroja. Mi namreč vsak stroj naredimo brez kakšnih velikih in zapletenih študij. Naredimo ga na podlagi izkušenj in znanja, razmišljanje o rešitvah pa je včasih dolgo. A na koncu nam vedno uspe najti prave.

Poleg treh, ki redno delamo v delavnici, in hčere, ki je zadolžena za urejanje papirjev, imamo tudi precej zuna-

njih delavcev, predvsem električarjev in računalničarjev. Gre za specialiste na določenih področjih, ki našim strojem dodajo nujne elektronske komponente, da »zaživijo«.

Kakšni izdelki nastajajo v podjetju?

Mi delamo tehnološko zelo zahtevne izdelke. Gre predvsem za gradnjo strojev za lesnopredelovalno industrijo. Naši stroji gredo neposredno h kupcu, delamo pa jih od začetka do končne izdelave. To so stroji, ki imajo tudi po 15 motorjev in so tudi večji od 10 metrov in težki nekaj ton.

Nam stranke stroj naročijo tako, da nam povedo, kaj naj bi ta stroj delal. Potem pa je vse ostalo na nas. Na podlagi zahtev moramo najti prave rešitve, tako v tehnološkem kot v materialnem smislu.

Taki naši stroji delajo že skoraj po cellem svetu – v Afriki, Čilu, Gvatemali, tudi v Franciji, Rusiji, Veliki Britaniji ... Naredili smo tudi že CNC-stroj, ki deluje na Norveškem že nekaj let.

Občasno sicer opravljamo tudi kake kovinskopredelovalne usluge, kot na primer razrez in krivljenje kovin. A to predstavlja manjši del našega dela. Poudarek je na strojogradnji.

Veliko potencialnih strank tudi odklonimo, saj vztrajam pri stališču, da stalnih oziroma rednih strank nikoli ne pustimo na cedilu. Ker vsako naročilo zahteva veliko energije in časa, hočem biti do potencialnih strank pošten in jim realno povem, česa smo sposobni in česa ne.

Glavna tveganja, glavne priložnosti in izzivi za podjetje:

Preprosto povedano – mislim, da naš način oziroma segment dela tako dobro obvladamo, da bi bila škoda s tem prenehati.

Meni delo predstavlja tudi hobi. Je sicer naporno, ampak to je velikokrat tudi zato, ker nikoli ne rečem, da se nečesa ne da narediti. Tudi če že sprva mislim tako, potrebujem le dve ali tri noči, in potem se mi začne na obzorju nekaj odpirati. Dejansko me izzove, če nekdo reče, da se nekaj ne da. Prepričan sem, da se tako rekoč vse da narediti.

Ta način razmišljanja cenijo partnerji, s katerimi delamo. Tudi oni razmišljajo podobno, zato se cenimo in si med seboj zaupamo.

V bodoče bomo po svojih najboljših možnostih vlagali v nove tehnologije. Želimo si kupiti stroj za laserski razrez kovin. V prihodnosti bodo zanimivi tudi CNC-stroji za kakšne izdelke, ki se ponavljajo in se naredijo v večjih serijah. S takimi stroji bi pridobili na času in kvaliteti.

Največja tveganja so povezana s poslabšanjem gospodarske situacije, z morebitnim nastopom kake globlje krize. Mi je letos na srečo nismo občutili, tudi v času epidemije smo normalno delali.

Konkurenčna prednost podjetja:

Za naše podjetje je značilno, da delavci nismo specializirani za določena opravila. Vsi delamo skoraj na vseh strojih, tudi na varjenju. Naši fantje spoznajo kompleten repertoar kovinskega dela. Tisti, ki ima željo po znanju, se lahko pri nas veliko nauči. To je tudi naša prednost. Zavedamo se, da nikoli ne znamo vsega, se pa stalno, vsakodnevno, učimo in pridobivamo izkušnje. Tudi meni predstavlja to še vedno velik izziv.

Naši stroji so na tržišču po cellem svetu. Tako kot stroji, ki jih naredijo Kitajci, Turki ali kdor koli drug. In vsem tem moramo biti konkurenčni. Zato morajo imeti naši stroji določene prednosti pred drugimi, obenem pa morajo biti zanesljivi. Tako kot v drugih vrstah podjetništva si enostavno ne smeš privoščiti napake.

Prednost po mojem mnenju predstavlja tudi majhen kolektiv, ki pa je po drugi strani zelo prilagodljiv. Mogoče je naša

posebnost tudi ta, da smo, kar se tiče formalne izobrazbe, precej plitvi, večino znanja smo si pridobili z izkušnjami in stalnim iskanjem rešitev.

Mnenje o podjetništvu in obrtništvu v naši občini, državi in širše:

Na splošno bi rekel, da je odnos večine ljudi do podjetništva precej negativen. Vem, da eni ljudje mislijo, da smo obrtniki na svetu samo zato, da goljufamo državo in svoje stranke. Seveda je to precej drugače. Ljudje svoje mnenje preveč uravnavajo po kakih medijsko izpostavljenih primerih, ki res niso podjetnikom v čast. Potem pa se dogaja, da

javno mnenje kriminalizira vse povprek, na ta način pa se znižuje tudi medsebojno zaupanje.

A kakor koli že – podjetni ljudje vlečejo razvoj naprej. Brez uspešnega podjetništva tudi ostali sistemi ne morejo delovati. Žal se na to večkrat pozabi.

Tudi mi, Dobropoljci, se že nekaj časa vrtimo v začaranem krogu. Nikakor ne naredimo enega preskoka, vedno znova se nam ponavljajo iste stvari. Tam, kjer bi morali videti splošni napredek, velikokrat gledamo preozko samo na lastno korist. In tu se nam potem pojavlja, da imamo odpor do določenih projektov, ki bi sicer prinesli družbi napredek, a nas zamegli pogled na osebno korist. Sam se vedno trudim razmišljati o tem, kar je prav. Nočem gledati ozko in le nase.

Druga težava pa je ta, da nimamo več neke notranje, moralne, presoje, če hočete. Lahko povem, da nisem skoraj nikoli prebral nobenega pravilnika, odloka, statuta ali kake druge zakonodaje. Pri presojanju me vodi preprost razmislek v smeri, kaj je prav in kaj narobe. Raje kot na zapisane člene v dokumentih se zanesem na 10 božjih zapovedi. Te povejo toliko, da ne potrebujemo nikakršnih aktov. Saj itak vemo, da si niti dva odvetnika istega pravnega akta ne razlagata enako.

Ne glede na to, koliko vzorcev obnašanja bomo poskušali določiti z zakonodajo, bo morala vedno veljati neka moralna presoja, ali če hočete drugače – ena »kmečka logika«. Vse pa temelji na spoštovanju drug drugega.

Mogoče bi tukaj, ko se že pogovarjava o tem, dodal še to: velikokrat se pri odločitvah vprašam, kaj bi rekel na odločitev moj oče. In še načelo, na katerega se velikokrat naslonim: *zares svoboden si,*

če nekaterih mej ne boš nikoli prestopil. To sem neke prebral in si zapomnil. Z drugimi besedami: če veš, do kje lahko greš, je pot veliko lažja. Če ne veš, potem nisi več svoboden, ampak velikokrat sam sebe zaslužniš.

Pomen sodelovanja med podjetniki:

Na nek način sem imel srečo, da sem vedno sodeloval s poštenimi in odgovornimi podjetniki, v veliki večini so bila to družinska podjetja. Ti podjetniki so mi bili vzorniki v vseh pogledih. Zanimivo je, da s temi podjetniki, s katerimi sodelujem že dolga leta, nisem podpisal nobene pogodbe. Vedno gremo na zaupanje. Je pa za tak način sodelovanja nujno potrebno, da se natančno držimo rokov in standardov izdelave. Z vsakim uspešno izpeljanim projektom se naše zaupanje še krepi.

Sam sebe nimam za kakega tipičnega stereotipnega podjetnika, ki bi si domišljjal, da je samozadosten ali da vse ve. Vedno sem pripravljen kolege podjetnike poklicati in prositi za pomoč, če naletim na delo, ki ga v delavnici ne morem opraviti. In to gre tudi v obratno smer. Pripravljen sem pomagati, če nekdo prosi mene za pomoč. Pogosto tudi mi naredimo usluge, največkrat pri razrezu ali kravljenju kovin. Poseben izziv mi predstavlja učenje mladih fantov, ki imajo željo po znanju in razvoju. Želim si, da bi imel manj dela in bi se lahko temu še v večji meri posvetil. Nekaj mladih ljudi sem s kovinarskim delom že »začaral«, tako kot sem z njim začaran sam.

Sem zagovornik podjetniškega združenja, tudi znotraj naše občine. V nikomer ne vidim konkurence, na razvoj podjetništva gledam širše. Prepričan

sem, da bi bil razvoj podjetništva za našo občino nekaj pozitivnega in koristnega. A že dolgo imamo zaprta vrata. Predvsem v infrastrukturnem smislu. Že vpadnice v občino so povsem neprimerne za razvoj podjetništva. Na vseh straneh. Tudi zaradi te nepretočnosti in posledično manjše razvitosti se nam dogaja, da nimamo več banke, večje pošte. Ker je premalo ljudi. Mislim, da bi morali pokazati prijaznejši obraz do podjetništva. Zelo je pomembno, kakšen signal dajemo navzven.

Podjetje ponuja priložnost za sodelovanje:

Vsako leto vzamemo kakega fanta na obvezno srednješolsko prakso. Nekateri potem ostanejo tudi nekaj časa po izteku tega obdobja. Kot sem že prej omenil – če mi le čas dopušča, rad pomagam mladim, uka željnim fantom. Pomembno se mi zdi, da se mladi delavci, ki šele stopajo na trg dela, prehitro ne specializirajo za delo samo na enem stroju. Za mladega človeka je bolj primerno, da veliko razmišlja o postopkih in načinih dela. Da išče rešitve in je ustvarjalen. In da pozna čim širši spekter postopkov.

Največji dosežek ali uspeh v življenju:

Največji dosežek v mojem življenju sta moj dom in moja družina. Doma in v krogu družine se najde mir in sreča, porajajo se novi načrti in postavljajo se novi cilji. Zaradi njih, z njimi in za njih. Žena, hčere in vnuki so moj svet, zaradi katerega mi je lepo živeti, delati in upati. Dobri rezultati so po mojih izkušnjah vedno plod ljubezni in sreče, dobrih odločitev in poštenega dela.

Iz naše knjižnice

Videm 34, 1312 Videm Dobrepolje ● tel.: 01/786 71 40
 Obratovalni čas:
 Ponedeljek, sreda, petek: od 12.30 do 19.00.
 Torek: od 8.00 do 15.00.
 Četrtek: od 11.00 do 15.00.

Jaz berem – sprejem drugošolcev med samostojne bralce

V začetku meseca junija je knjižnica že četrto leto zapored v okviru projekta »Jaz berem« posebno pozornost namenila vsem učencem, ki končujejo 2. razred osnovne šole. Z voljo, vztrajnostjo in trudom so namreč osvojili skrivnostni svet tiskanih in pisanih črk ter tako postali samostojni bralci. Ta dosežek je velika prelomnica v posameznikovem življenju, saj odpira vrata v svet modrosti in znanja, ki med drugim omogoča, da postanemo in dosežemo vse, kar si želimo. S knjigami lahko odpotujemo v najrazličnejše svetove, doživimo številne pustolovščine in srečamo mnogotere junake, ki nam pomagajo širiti naše znanje, izkušnje in vedenje.

Ob zaključku letošnjega šolskega leta je občina Dobrepolje dobila 36 novih mladih bralcev, in sicer 27 drugošolcev na Vidmu ter devet drugošolcev na podružnični šoli Struge. Novih bralcev pa se ne veseli samo knjižnica, temveč tudi občina, ki sodeluje in podpira izvedbo projekta »Jaz berem«. Župan Igor Ahačevič, ki je tudi promotor branja, je tako poskrbel, da so vsi drugošolci prejeli majico z motivom palčka bralčka in napisom Jaz berem (fantki modre in deklice rožnate barve). Učenci so si jo s ponosom in veseljem nadedli in prepričana sem, da bo slednja lep spomin na dogodek, ki smo ga pripravili v knjižnici.

Učence podružnične šole Struge pa smo obiskali kar na šoli. Drugošolci so poleg majice prejeli tudi priznanje ter prisluhnili zgodbi »Po čem diši gozd?« v tehniki kamišibaj. Branje je zelo pomembno za razvoj posameznika in družbe. Tega se zavedajo tudi pedagogi OŠ Dobrepolje, ki so vedno pripravljeni na sodelovanje in širjenje zavedanja pomena ter ljubezni do branja. Tako imajo pomembno zaslugo, da smo dobili nove bralce predvsem učitelji ter seveda starši. Zahvaljujemo se učiteljici 2. razreda OŠ Dobrepolje Barbari Režek ter učiteljici Karmen Perko s podružnične šole Struge. Vsem drugošolcem čestitamo za njihov dosežek in jim želimo, da knjiga ostane pomembna sopotnica v njihovem življenju.

Dragi starši, izkoristite poletni počitniški čas za skupno družinsko branje. Vzglede, ki ga dajemo, je zagotovo najboljša motivacija otrokom, da vzljubijo svet črk in branja. Vabljeni, da skupaj obiščete knjižnico in si izberete knjigo za sprostitev in kakovostno preživet prosti čas.

Poleti s knjigo

Med poletnim počitniškim časom smo v knjižnici pripravili bralno spodbujevalno akcijo Poletni bralni izziv. Poletni bralni izziv je namenjen vsem osnovnošolskim otrokom ter tistim, ki septembra vstopajo v prvi razred. Za uspešno opravljen bralni izziv je treba do konca meseca avgusta prebrati dve knjigi s seznama ter eno po lastni izbiri. Vse knjige na seznamu so prejele nagrado *zlata hruška* za kakovostno otroško in mladinsko literaturo. Zaključno srečanje za vse sodelujoče bo konec meseca avgusta. Vsi, ki bodo uspešno opravili poletni bralni izziv, bodo prejeli priznanje in NAGRADO.

Razstava likovnih del Pavle Jakopič

V prostorih knjižnice Dobrepolje je do konca meseca julija na ogled postavljena razstava likovnih del avtorice Pavle Jakopič s tematskim naslovom Narava. Pavla Jakopič je vse življenje gojila radost do oblikovanja in delovanja na vseh izraznih področjih umetnosti in v različnih tehnikah. V času upokojitve se je slikanju povsem posvetila. Na razstavi so na ogled postavljeni njeni akvareli in olja na platnu z motivi rož. Pavla prihaja iz Ambrusa, v knjižnici pa se je pred leti že predstavila s poslikavo velikonočnih pirhov.

USTVARJALNO SRCE – ročne spretnosti, naša dediščina in izziv

Sklop delavnic ročnih spretnosti pod mentorstvom domačinke Mirjam Cimerman se je v knjižnici začel v mesecu oktobru preteklega leta. Delavnice so bile namenjene vsem, ki so želeli spoznati osnove, nadgraditi ali deliti znanje različnih ročnih del. Članice so se srečavale enkrat tedensko vsak ponedeljek do meseca marca, ko je nadaljnja srečanja preprečil koronavirus. Vse sodelujoče so se delavnic z veseljem udeleževale, bile so polne zanosa in idej. Ustvarile so čudovita unikatna dela. Članice so želele v pomladnem času pripraviti dobrodelno razstavo velikonočnih izdelkov, vendar je bila ta zaradi znanih razlogov odpovedana. Z novim sklopom delavnic Ustvarjalno srce bomo začeli v jesenskih mesecih.

Beremo s tačkami pomagačkami ...

V mesecu juniju običajno zaključimo z različnimi dogodki, ki se izvajajo v knjižnici in katerih namen je spodbujanje branja, bralne pismenosti, ozaveščanje in širjenje znanja ... Tokrat smo zaradi obstoječih razmer to bili primorani narediti že predčas-

no. Med utečenimi dejavnostmi je bralno-spodbujevalni program Beremo s tačkami pomagačkami, ki ga izvaja licencirana terapevtka Dragica Šuštar s terapevtskim psom. Otroci so kužku zelo radi prebirali knjige. Veseli smo, da je bila uspešno izvedena tudi že sedma sezona srečanj bralnega kluba Dobrevoljci. Na skupnih druženjih smo delili mnenja, poglede, razmišljanja o izbrani knjigi meseca. Knjige, ki smo jih prebirali v okviru bralnega kluba, so na voljo za izposajo v knjižnici in jih priporočamo v počitniško branje.

Ob zaključku pravljicnih uric

Vsak petek od meseca oktobra preteklega leta smo se z najmlajšimi srečevali na pravljicno-ustvarjalnih uricah in se skupaj podali v številne dogodivščine z različnimi pravljicnimi junaki. Toplina in hvaležnost otrok sta neprecenljiva. Veseli nas, da radi prihajajo in se v knjižnici prijetno počutijo. Ob zaključku pravljicnih uric smo se običajno srečali na skupni prireditvi, tokrat pa smo zaradi obstoječih razmer pripravili zgodbo v tehniki kamišibaj, ki je objavljena na naši spletni strani www.grosik.si. Poučna zgodba »Po čem diši gozd?« z glavnim junakom škratkom Storžkom nas opozarja na skrb za naravo in gozda ter vodi v razmislek, kaj je najbolj dragoceno v življenju. Čudovite ilustracije, ki zgodbo dopolnjujejo, je narisala in oblikovala naša umetnica Meta Mehle. Z vsemi dejavnostmi ponovno začnemo po poletnem počitniškem času. Več o dogajanju v knjižnici si lahko preberete na že navedeni spletni strani knjižnice.

Vabimo vas, da si izberete svoje poletno čtivo, in vam želimo veliko prijetnih bralnih utrinkov.

Človek izziva, narava odriva

V majski številki Našega kraja ste lahko prebrali dve deli mladih osnovnošolskih piscev, ki sta sodelovala na literarnem natečaju Človek izziva, narava odriva. Zaradi pomanjkanja prostora lahko še dve odlični deli preberete v tokratni številki. Dela so nastala pod mentorstvom učiteljice Eme Sevšek.

Ljudje so z naravo delali strašno grdo. Vanjo so metali strupe, plastiko, pločevinke in nevarne snovi. Narava se je velikokrat spraševala, ali si to res zasluži. »V starih časih so z mano delali veliko lepše,« je mislila. »Zdaj pa mislijo samo še na telefone, televizije in računalnike.« Nekega dne pa narava ni mogla več sprejemati vseh teh strupov. Bila je že preveč bolna in je svojo bolezen začela prenašati na ljudi. Od hudih bolezni so ljudje začeli umirati. Šele takrat se je neki človek zamislil in ugotovil, da z naravo ne ravnajo prav.

Najprej je v svojem rojstnem kraju začel pobirati odpadke, ki so jih nemarno odvrkli ljudje, in med pobiranjem govoril: »Tako lep kraj, pa toliko smeti in strupov!« Po desetih letih je očistil celo Slovenijo. Narava in fant, ki mu je bilo ime Simon, sta postala velika prijatelja.

Simon je po nekaj letih dobil dekle, kasneje pa še štiri otroke, ki niso nikoli smetili. Narava je bila zdaj že odraslemu možu hvaležna za vse, kar je storil za njeno zdravje in zdravje ljudi. Tudi ljudje so mu bili hvaležni za vse, kar je storil, in so sledili njegovemu zgledu. Od takrat naprej narava ni več zbolela, bolj zdravi pa so bili tudi ljudje v Sloveniji.

Maruša Česen, 3. b

Marina je stara 22 let. Rada bi bila uspešna biologinja. Po končanem šolanju ji umre biološka mama. Marino to še posebej potre, saj z njo ni imela priložnosti preživeti veliko časa, ker jo je morala mama dati v rejništvo. Po njeni smrti ugotovi, da je bila njena mama okoljevarstvenica, zato se poda na dvodnevno pešpot, da bi tako počastila njen spomin.

Svojim rejniškim staršem pove, da bo odšla peš v mesto k teti Juditi, sestri njene prave mame, ki je imela Marino vedno zelo rada. Marina pripravi potovalni nahrbtnik, vanj spravi nekaj oblačil, odejo in denarnico. Sklene, da ob zori odide.

Vstane, v nahrbtnik pospravi še menažko, malo hrane ter termovko. Popije nekaj kave ter pozajtrkuje, se poslovijo in nato

krene.

Po dolgi asfaltirani cesti se pot nadaljuje po makadamu, nato skozi gozd, navkreber v hrib. Marina posluša šelestenje jesenskega listja pod svojimi nogami in ptičje petje nad seboj. Teren se zravnja, Marina pride na veliko gozdno jaso, zagleda izvir potoka, odpravi se do njega in želi s termovko zajeti vodo. Vendar opazi, da v njem ni življenja, ni rib. Ob robovih voda naplavlja umazano peno, najverjetneje iz bližnje tovarne, katere dimniki se vidijo z gozdne jase.

Marina žalostna nadaljuje pot. Začne se ji vrteti, malo zato, ker vidi, da prelep gozd skriva tudi žalostne zgodbe, malo zato, ker ni jedla od jutra. Usede se na skalo ob poti in pomalica. Vmes pogleda v zrak in opazuje sivino, ki se vali iz dimnikov tovarne. Do mesta je še 25 kilometrov. To je veliko, saj so oktobra dnevi krajši. Odloči se, da kot skavtinja prenoči zunaj, v objemu narave, saj takih priložnosti ne bo več veliko, zato odloži nahrbtnik in se poda po les za ogenj. V bližini opazi jamo, v njej je bila tako čista voda, da jo je lahko pila. Veseli jo, da so še izviri s čisto pitno vodo.

Vendar Marina dolgo ni mogla zaspati. Hrup prometa z avtoceste je bil preglasen. Dolgo v noč je premišljevala, kako srečna je, da ima družino, lahko obiskuje šole, ni nikoli lačna.

Naslednje jutro se odpravi v mesto. Ko prispe v predmestje, jo začne dušiti. Zrak v mestu se zdi redkejši in bolj umazan, kot je na podeželju, kjer živi, ljudje hitijo in gledajo v tla, ne pozdravljajo se kot v njeni vasi, na cesti je veliko smeti.

Čeprav si je želela domov, je zaradi tete vseeno nadaljevala pot. Prispe k tetinemu bloku, ki je sklop večjega betonskega naselja. Dreves in zelenja v okolici skoraj ni. Ko se vzpenja po stopnicah, skozi okna stavbe opazuje javno razsvetlavo. Svetlo je, kot bi bil dan. Teta Judita je vesela svoje nečakinje Marine, že dolgo je ni videla. Pospremi jo v sobo za goste. V stanovanju je toplo, tako toplo, da je treba večkrat odpreti okna. Marina teti omeni potratnost z ogrevanjem; teta pravi, da imajo staro kotlovnico, ki je zelo potratna. Za večerjo Marina za obe pripravi svojo najljubšo skavtsko jed, špagete s tuno in koruzo. Ko začne pospravljati, opazi, da teta ne ločuje odpadkov. Kljub temu ji koš za smeti razdeli na tri dele in ji razloži pomembnost ločevanja odpadkov. Teta Judita je ponosna na Marino, zavzeto študentko in skavtinjo, obe pa sta srečni, da sta lahko skupaj, in obujata spomine na Marinino mamo.

Naslednji dan se Marina s težkim srcem poslovijo od tete Judite, na bližnji postaji kupi vozovnico za avtobus in odide iz sebi tujega mesta. Med vožnjo posluša BIO radio. V srce se ji vtisne poved: ne moremo vseh prepričati o ekološkosti in hvaležnosti, vendar je dovolj, da smo ekološki sami in o tem ozaveščamo tudi druge ter hvaležni za stvari in ljudi okoli sebe.

Zala Škrlič, 6. a

Na tradicionalnem literarnem natečaju *Naravne in druge nesreče* spet izjemno uspešni

Likovni in literarni natečaj je v začetku šolskega leta razpisalo Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje. Tokrat s podnaslovom *Bolje pripravljen kot poplavljen!*. V kategoriji druge triade osnovnošolcev so od petih nagrajencev ljubljanske regije kar trije nagrajenci v oddelku 6. b razreda: *Nejc Zrimšek, Eva Žnidaršič in Nika Novak*. Torej nedvomno – izjemen uspeh.

Emma Sevšek, mentorica

Cilj natečaja je za življenje posebnega pomena. Mlade, njihove starše, vzgojitelje in nas učitelje želi ozavestiti oziroma informirati o možnih ukrepih, pravilnem ravnanju in ukrepanju pred poplavo, ob napovedi poplave, med njo in po njej z namenom izvajanja osebne in vzajemne zaščite, saj s preventivnim znanjem in ravnanjem lahko nekatere nesreče preprečimo, pri nekaterih poplavah pa pripomoremo k zmanjšanju škode oz. sebi

ali komu drugemu rešimo življenje.

Šestošolci in sedmošolci so tudi tokrat pristopili k raziskovanju s posebno gorečo vnemo. Mnogi njihovi dedki, babice, starši ali pa že sami so člani gasilskega društva. Ni jim bilo težko navezati stika in koga kaj vprašati, pobrskati po spletu ali poiskati v knjižnem gradivu o poplavah in možnih ukrepih in ravnanju ob njih. Tako opremljeni z ustreznim besediščem, seznanjeni z dogodki iz preteklih let, ki so boleče zaznamovali tudi našo in Struško dolino, so pristno izživeli

svojo ustvarjalnost.

Ko po zunanjem priznanju komisije v sestavi Elze Majcen, Katarine Gobec in Katarine Molk ponovno ponosno prebiram besedila učencev, znova ugotavljam, kako pomembni so v tovrstnih zapisih otroška pristnost, doživetje oz. pristno pripovedovanje dedkov, babic, staršev, drugih sorodnikov, ustvarjalnost v slogu in besedišču in tematska ustreznost. Nejc, Eva in Nika so prepričali ocenjevalno komisijo. Naj prepričajo tudi vas. Preberite. ■

Bolje pripravljen kot poplavljen

Na prvi pogled se nam zdi narava lepa, umirjena, še posebno kadar je obsijana s soncem. Takrat še pomislimo ne, da bi nam naredila kaj slabega. Pa vendar se to dogaja. Po svetu se pojavljajo razne naravne nesreče, od cunamijev do potresov, plazov, močnih viharjev, pa tudi poplav.

Po pripovedovanju babice je bila tudi Dobrepoljska dolina večkrat poplavljena. Pri nas ob močnem deževju poplavlja potok Rašica. Tudi naša hiša stoji na poplavnem območju.

Pred nekaj leti smo bili tudi mi poplavljeni. Jeseni je začelo močno deževati. Napoved je bila tudi za naprej slaba. Moje starše je začelo močno skrbeti. Na srečo se je to dogajalo konec tedna, ko sta bila oba doma. Dež ni ponehal in voda je prestopila bregove ter začela poplavljati. Ljudje so se zbirali in opazovali, kaj se dogaja. Gasilci so že pridno polnili vreče za zaščito, črpali vodo iz poplavljenih kleti ter ljudem pomagali premikati stvari, da jih ne bi dosegla voda. Tudi moji starši so opazovali, kaj se bo zgodilo. Kar nekaj časa naša hiša ni bila ogrožena. V nekem trenutku pa je voda še narasla. Kar malo ju je presenetilo, zato sta sredi noči odšla po vreče peska in zaščitila vhod v hišo. Zaščitila sta še klet in garažo. Sredi noči je voda dosegla tudi našo hišo. Drla je mimo kozolca, po dvorišču in naprej proti sosedovim. Še pravi čas sta starša zaščitila vhod v hišo, da voda ni zalila našega stanovanja. Zjutraj, ko sem se zbudil in pogledal skozi okno, se mi je zdelo, kot da naša hiša stoji sredi otoka. Vse okrog sama voda. Iz hiše mi niso dovolili, saj je bil tok vode premočen in bi me lahko odnesel. Meni je bilo zelo zanimivo in nisem razumel, zakaj sta starša zaskrbljena. Počasi je nehala deževati in voda je zelo hitro odtekla. Zaradi močnega toka je s seboj odnesla ves pesek, ki smo ga imeli na kupu, in nekaj drv. Na srečo ni prišla v hišo in nam ni povzročila večje škode. Je pa bilo na dvorišču polno blata in peska.

Potem sta oči in mami te vreče peska kar pospravila pod kozolec, za vsak slučaj, če bo še kdaj poplavljaljo. Oči je iz lesa pripravil še pregrade, da bo zaščita še boljša. In res so bile naslednje poplave že čez nekaj let. Zopet je deževalo, in to samo en dan in eno noč. Jaz sem zjutraj odšel v šolo, mami pa je bila doma. Že kmalu je čez okno videla, kako se po travniku približuje voda. Do naše hiše je prišla prej kot v dveh urah. Ker smo imeli vse pripravljeno za zaščito, smo samo postavili pregrade in jih obložili z vrečami. Voda ni prišla niti na dvorišče. Tekla je ob hiši in naprej proti vasi. Če ne bi bili tako pripravljeni, bi nas zagotovo poplavlilo. Res je biti bolje pripravljen kot poplavljen.

Nejc Zrimšek

Ne bi bil rad poplavljen

Agencija Republike Slovenije za okolje je razglasila rdeči alarm. Po navadi se je Robi dolgo pretegoval v postelji, zdaj pa je brezumno skočil iz postelje in odšel po gasilsko opremo, saj je bil prostovoljni gasilec. Odpravil se je v klet po vreče s peskom in jih zložil pred vse vhode. Potem je peš odšel čez vas, da bi videl, kaj se dogaja. Stanje ni bilo hudo, zato je odšel nazaj domov. Sedel je za mizo in čakal, kaj se bo zgodilo. Bil je zaspan, zato se je kmalu odpravil v posteljo. Komaj je zatisnil oči, je že zaslišal, kako dež škreblija po oknu. Vstal je, odšel do vhodnih vrat in jih odprl. Kar naenkrat se je vreme razbesnelo, začelo je grmeti, nebo se je kar zasvetilo ob udaru strele. Z dežnikom je stekel do bližnjega gasilskega doma. Tam so se razdelili po skupinah in odšli na teren. Robi je bil v skupini, ki je bila zadolžena za deljenje vreč s peskom. Z gasilskim avtomobilom so se odpeljali do hiše, kjer je strela udarila v streho. Prišli so do hiše in zagledali, da je streha odkrita. Poklicali so še drugo skupino in se lotili dela. A komaj so prišli, že je začel pihati veter, s tem pa se je

nevihta še bolj okrepila. Začela je pihati močna burja, odkrivala je strehe. Na pomoč so jim priskočili tudi gasilci iz sosednjih vasi. Potem pa se je nevihta tako razbesnela, da je veter začel podirati tudi drevesa. Neko drevo se je celo podrlo na električni drog, tako da je vas ostala še brez elektrike. Veter je prevračal smetnjake, odneslo je tudi rastlinjak, voda je začela prodirati v kleti in stanovanja, stanovalci so si za osvetlitev pomagali le s svečami. Vsi so bili prestrašeni, gasilci so se trudili prekriti strehe in reševati poplavljenе kleti ter stanovanja. Nekateri domačini so odšli v gasilski dom, da bi bili varni, medtem ko so jim gasilci skušali izčrpati vodo. Nevihta je kar trajala. Gasilci niso odnehali in so do jutra prekrili vse strehe in izčrpali skoraj vso vodo. Vaščani so se jim začeli zahvaljevati. Ko se je stanje umirilo, so se odpravili po vasi.

Ko so gledali, kaj vse je uničeno, jih je zbolelo pri srcu. Čez nekaj ur so organizirali čistilno akcijo. Drevesa so žagali s cest, da so bile prevozne, pobirali so smeti. Vaščani takega neurja s poplavo še niso doživeli. Soglasno so pritrdili, da bi bilo dobro imeti vreče vedno pri roki.

Nika Novak

Ne bi bil rad poplavljen

Agencija Republike Slovenije za okolje je razglasila rdeči alarm. Po navadi se je dolgo pretegoval v postelji, zdaj pa je skočil ...

To je bil tisti Miha, ki je vedno zamujal v službo. Zbudil ga je klic: »Na pomoč!« Ko je pogledal skozi okno, je videl, da so zunaj poplave in da je v hudi nevarnosti, saj se ni zaščitil pred njimi. Ugotovil je, da ima v kleti še nekaj vreč, s katerimi si lahko pomaga. Z vrečami bo pred hišo postavil zid in voda ne bo mogla skozi. To je naredil stežka, saj je poleg poplav pihala tudi močna burja.

Poklical je prijatelja gasilca Ambroža in njegovo ekipo, da bi rešili zagato. Prišli so pol ure pozneje, saj so tudi iz drugih hiš črpali vodo. Ko so le prišli do Mihe, so imeli težave s črpanjem vode, saj sta bili dve gasilski cevi za črpanje preluknjani. Poleg teh dveh cevi so imeli na voljo le še eno celo cev.

Tako je bilo črpanje prepočasno. Imeli so le eno rešitev. Poskušali so priklicati gasilce iz drugih gasilskih društev, ampak tudi ti so bili zasedeni. Gasilcem ni preostalo drugega, kot da se lotijo črpanja vode le z eno cevjo. Tako bo delo potekalo počasi, vendar nekaj je bilo treba ukreniti. Voda je čedalje hitreje drla v hišo. Ambrož in gasilci so tako pri Mihi preživeli celo popoldne.

Stanovanje je bilo čisto razmočeno. Poplavljenā so bila tla v pritličju hiše, voda je zajela tudi kletne prostore. V hiši je v trenutku zmanjkalo elektrike. Tako so zvečer črpali vodo z naglavnimi svetilkami.

Burja je začela počasi pojenjati in tudi nalivi so se malce umirili. Ko so gasilci opravili svoje delo in vso vodo izčrpali iz hiše, jim je Miha postregel s toplim čajem in piškoti. Gasilci so se malo okrepčali in odšli na pomoč drugam.

Miha vso noč ni mogel zatisniti očesa. Skrbelo ga je, kaj bo s pohištvom in vso ozimnico, ki jo je imel v kleti. Bal se je tudi, da se poplave ne bi ponovile.

Naslednje jutro se je vreme umirilo. Miha je pogledal po hiši in videl, da pa vseeno ne bo tolikšne škode na pohištvu, kot je pričakoval. Kar malo si je oddahnil. Ker je bil še vedno brez elektrike, je poklical električarja, da mu je uredil napeljavo. Sčasoma so se tudi tla v hiši in kleti posušila in Miha je moral zamenjati samo nekaj pohištva.

Strah pred ponovnimi poplavami pa ga je še vedno preganjal.

Eva Žnidaršič, 6. b

Tri srebrna priznanja iz znanja angleščine v 7. razredu na državnem tekmovanju

Učenke 7. a razreda, Rebeka Rotar, Brina Strnad in Lina Strnad, so na državnem tekmovanju iz angleščine osvojile srebrno priznanje.

Helena Erčulj, mentorica

Tekmovanje iz angleščine v 7. razredu poteka na drugačen način kot druga šolska tekmovanja. Udeleženci tekmovanja morajo pripraviti video posnetek (govorjeno in zapisano besedilo) v angleščini na določeno temo.

V letošnjem šolskem letu so tekmovalci posnetke izdelovali v spletni aplikaciji Videoshop – Video Editor, ki je prosto dostopen, preprost in intuitiven urejevalnik posnetkov z možnostjo zanimivih učinkov. Naslov teme letošnjega tekmovanja je bil *The Magic of Friendship*. Tekmovalci so morali prevzeti vlogo najstnikov, ki skupaj doživijo do-

godivščino in pokažejo tudi sporočilno vrednost prijateljstva.

Učenke so se tekmovanja lotile z veliko idejami. Prispevek so naslovile *Chocolate Friends* in posnetek obogatile z zanimivimi učinki. Šolska tekmovalna komisija je prispevek pregledala in ocenila ter podala splošni vtis. Na šolskem tekmovanju so dekleta dosegla 90 % in se uvrstila na državno tekmovanje. Tudi tam sta posnetek pregledala in ocenila dva ocenjevalca. Dekleta so dosegla 85 % vseh točk in osvojila srebrno priznanje.

Uradni rezultati so bili objavljeni v petek, 13. marca 2020, na zadnji dan pouka pred karanteno. Žal se zato uspeha tekmovalk takrat nismo mogli uradno poveseliti, zato pa nagrajenkam čestitam za lep uspeh in se jim zahvaljujem za sodelovanje na tekmovanju. ■

Valeta na PŠ Struge

V petek, 12. junija 2020, se je sedem struških devetošolcev poslovilo od osnovnošolskih klopi. Ker nam je virus malo prekrizal načrte, so se učenci odločili, da zaključno prireditev za celotno šolo pripravimo v dopoldanskem času brez prisotnosti staršev.

Andreja Polzelnik Marolt

Da se pripravlja nekaj pomembnega, se je čutilo že v četrtek zjutraj, ko je pred struško šolo zapela motorna žaga in so devetošolci, kot bi mignil, postavili dva mlaja. Pomagali so jim tudi osmošolci, da so dobili malo prakse za naslednje leto. Tudi vsi drugi učenci so prišli občudovat pisane trakove in balone, ki so krasili tablo z napisom: 2005 se poslavlja.

V petek dopoldne so potekale še zadnje priprave in učenci so komaj čakali, da ob zvokih koračnice pridejo na oder in se še poslednjič kot najstarejši na šoli pokažejo vsem prisotnim. V uvodu so poudarili, da verjamejo, da so jih starši in učiteljice uspešno pripravili na življenje, ki je pred njimi. Da smo se še malo nasmejali, sta nam Matic in Tjaša povedala nekaj šal iz obdobja karantene. Matic je povedal, da ga je zjutraj obiskal hudič in mu na uho zašepetal: »Bog je pozabil nate. Iz tebe ne bo nič.« On pa mu je pogumno odvrnil: »Bejž meter pa pol stran, čudak!«

Nato je prišel osrednji del prireditve. Razredničarka Andreja Polzelnik Marolt je na oder povabila učiteljico Anjo Tekavčič, ki jih je učila v 1., in učiteljico Karmen Kljun, ki jih je poučevala v 2. razre-

du. Vse tri so o vsakem učencu povedale nekaj spominov, misli in želja. Bilo je zelo prisrčno in čustveno. Gospod župan Igor Ahačevčič je podelil priznanje Janu Krašovcu za odličen uspeh v vseh devetih letih. Poudaril je, da je pomembno, da so učenci pozorni na pasti, ki jih čakajo v drugem okolju, in jim zaželel vse dobro na novi življenjski poti. Gospod ravnatelj Ivan Grandovec je pohvalil generacijo 2005 zaradi dobrega uspeha in podelil priznanje Anji Vidrih in Maksu Ferkulju za odličen uspeh v 9. razredu.

Vodja šole, gospa Mojca Pugelj, pa je učencem posredovala naslednje misli: Dragi devetošolci, naj bo vaša življenjska pot podobna tisti, ko ste opravljali kolesarski izpit – brez napak. Pogumno vozite po glavni cesti. Naj bo na vaši poti do sreče čim manj semaforjev z rdečo lučjo in znakov STOP. Čelada naj odbije vse strahove in neuspehe. Le dobro jo imejte

zapeto. Vaša luč, da se ne zgubite na svoji nadaljnji poti, pa naj vam bodo vaši domači, naj bodo vaši odsevniki, ki zasvetijo, ko ne boste našli poti nazaj in boste tavalili v temi. Vi sami pa bodite kot varno kolo, ki veselo vozi po svoji poti, imejte zavore, da se izognete padcem, zvoncec, da pozdravljate dobre ljudi okoli sebe, da oznanjate svoje uspehe, prižgane luči, da vas bomo videli, kje ste in kako ste.

Nato so morali še osmošolci dokazati, da so sposobni prevzeti mesto najstarejših na šoli. Andražu, Anžetu, Danijelu in Mihi to ni povzročalo večjih težav in so ponosno prevzeli ključ. Na koncu smo bili vsi deležni okusnih pic in slastne torte.

Zahvalila bi se vsem, ki ste kakor koli prispevali, da so se naši devetošolci lepo poslovili od struške podružnične šole. Še posebej bi se rada zahvalila gospodu Janku Nosetu, ki se je prijazno odzval na

prošnje za snemanje prireditve.

Valeta v Strugah je uspela, ker so učenci lahko začutili, da nam je učiteljicam mar za njih, da jih spremljamo, vodimo, jim pomagamo in jih sprejemamo

take, kot so. Kot struška učiteljica sem v takih trenutkih ponosna na svoje učence in jim želim, da bi odrasli v dobre ljudi, poštene državljane naše lepe domovine, da bi se radi vračali v svoj rodni kraj k

svojim družinam, saj so te temelj zdravega razvoja otrok preko razburkanega mladostništva v odgovorno odraslost.

Generacija 2005, vse dobro in obilo blagoslova vam želi vaša razredničarka! ■

Slovo od Podružnične šole Struge

Ko zapuščam našo podružnično šolo, se mi budijo mešani občutki. Veselim se, ker grem v nov svet, in sem tudi žalostna, ker bom zapustila kraj, kjer sem preživela otroštvo. Najbolj se spomnim dogodka, ko me je učiteljica za likovno zaklenila v razred, ker je pozabila name. V spominu mi bo ostala učiteljica Karmen, ker smo tam dobivali bombone, če smo bili pridni, učiteljica Mojca, ki mi je dovolila, da sem sedela v klopi s starejšim bratom, in naša razredničarka. Čeprav smo delali neumnosti, se nas je usmilila in nam dala mile kazni in bila sploh najboljša razredničarka. V šoli sem se naučila discipline, reda in še marsičesa drugega. V srednji šoli bom pogrešala svojih pet sošolcev in sošolko Anjo.

Tjaša

Zapuščam osnovno šolo in počutim se malo zmedeno, ker ne vem, kaj me čaka v srednji šoli. Vendar se je vseeno veselim, ker je tja hodil tudi moj brat, in upam, da se mi ne bo treba toliko učiti kot tukaj. Zagotovo si bom najbolj zapomnil učiteljico Barbaro, saj sem z njo doživel veliko vzponov in padcev. Najboljša mi je bila učiteljica za angleščino, kjer se nisem rabil toliko učiti, pa sem vseeno dobil dobro oceno. Najbolj si bom zapomnil dogodek iz 1. razreda, ko sem se stepel s sedmošolcem, ker me je izzival in poniževal. Ko pa sem bil tretješolec, sem enkrat v šolo prinesel pirotehniko, da bi se malo pohvalil pred starejšimi učenci. Potem pa me je eden

zatožil. Učiteljica je rekla, da bo poklicala policijo, in sem se zelo prestrašil. Od takrat naprej nisem nikoli več takih stvari prinesel v šolo. Najbolj so mi bili všeč izleti, ker smo se zabavali in se imeli lepo. Mislim, da smo se v šoli naučili tudi kaj za življenje.

Matic M.

Zapuščam osnovno šolo in ob tem sem vznemirjen, vesel in tudi malo žalosten, saj bom pogrešal prijatelje ter malo, ampak res zelo malo, tudi učiteljice. Vznemirljivo se počutim, ker bom šel v svet in izkusil nove stvari. Najboljši učitelj na naši šoli je bil učitelj Jani. Z njim sicer nismo preživeli veliko časa, a kar smo ga, je bilo zelo zabavno. Bil je eden izmed redkih učiteljev, in že to je bilo posebno. Najbolj se spomnim dogodka, ko smo imeli državljansko vzgojo skupaj s sedmim razredom. Bili smo tako glasni, da je učiteljica prinesla zvonček in nam toliko časa zvonila, dokler nismo utihnili.

Maks

Letos zaključujem osnovno šolo. Malo jo bom pogrešal, najbolj sošolce. Srednje šole se veselim. Najbolj mi bo ostal v spominu učitelj za tehniko, Jernej, ki je bil doma iz Maribora in nas je zabaval s svojim narečjem in nas tudi veliko zanimivega naučil za življenje.

Jan

Ko zapuščam osnovno šolo, sem žalostna, saj bom pogrešala pogovore s so-

šolci na hodniku, obenem pa že komaj čakam, da bom spoznala nove prijatelje. Najbolj se spominjam pripovedovanja šal svojih sošolcev in končnih izletov, kjer smo se zabavali in izvedeli tudi kaj zanimivega. V spominu mi bosta ostali učiteljica Barbara in učiteljica Andreja, ker sta bili naši razredničarki. Lepe spomine pa imam tudi na učiteljici Karmen in Mojco. Vse so nas vedno vzpodbujale in nam stale ob strani.

Anja

Letos končujem 9. razred. Pogrešal bom druženje s sošolci, saj smo se skupaj velikokrat nasmejali, tako med odmorom kot tudi med poukom. Skupaj smo učiteljicam povzročali sive lase z različnimi presenečenji. V spominu mi bodo ostali naša razredničarka, saj nas je morala prenašati kar tri leta, najboljši učitelj Jani, učiteljica Barbara in učitelj Jernej. Spominjal se bom tudi učiteljic Karmen in Mojce, saj sta nas učili, kako se obnašati, ampak tega nismo kaj dosti upoštevali.

Matic N.

Ko zapuščam osnovno šolo, se počutim slabo, saj se poslavljam od prijateljev in učiteljev. Včasih smo jim tudi nagajali. Najbolj se spomnim, ko smo se skrili učiteljici za angleščino. Zapomnil sem si tudi učitelja Jerneja, saj nas je zabaval s svojim narečnim govorom.

Žan

Ne pozabite, da so čudovite stvari, ki se jih učite v šolah, delo mnogih generacij. Vse to znanje, ki vam je položeno v roke, je dediščina, ki jo spoštujte, jo bogatite in nekega dne zvesto prenesite na svoje otroke.

Albert Einstein

Valeta generacije 2005

V petek, 12. junija 2020, je končno napočil veliki dan za 9. razrede Osnovne šole Dobrepolje. Zaključek osnovne šole, ta najbolj veseli dan od vseh šolskih dni, so 9. razredi obeležili z valetom.

Alenka Leskovar

Od osnovnošolskih klopi so se poslovili tako, kot se spodobi, s kulturnim in zabavnim programom v Jakličevem domu. Najlepši del od vsega dogajanja pa je v tem, da so program valeta z velikim navdušenjem organizirali in sestavili učenci povsem sami. Poudariti je treba, da je bila njihova naloga letos še posebej zahtevna, saj zaradi izrednih razmer, zaradi nadležnega virusa, najprej niti niso vedeli, ali bo valet sploh možno izvesti. Potem ko so dobili zeleno luč za organizacijo, pa so imeli za sestavo in pripravo programa na voljo samo 14 dni. Vendar so takoj in močno pljunili v roke, zavihali rokave in se zagreblili v delo ter zmogli kljub stiski s časom, in to z odliko.

Učenci so pripravili zelo raznolik in pester program valeta. Kot se za pravo zabavo spodobi, je bilo vključenih veliko elementov glasbe in plesa. Razposajeni in glasni del so domiselno povezali z nekoliko mirnejšo vsebino, z nujno potrebnimi poslovljnimi nagovori, re-

citiranjem in zahvalami. Da ne bi vse delovalo preveč resno in statično, saj gre za vesel dogodek, so program uspešno začinili s svojimi skeči in igrami, ki so dodobra nasmejali zadovoljne obiskovalce. Gledalci, ki so jih sestavljali samo družinski člani učencev 9. razredov, so se neizmerno zabavali in bili nad izvedbo navdušeni. Učenci so blesteli in nasploh je bilo vzdušje enkratno, da je vse pokalo od smeha in pozitivne energije.

Starši niso mogli prehvaliti zanosa in zagnanosti, ki so ju njihovi otroci prikazali pri organizaciji valeta. Čisto vsak od njih je prispeval svoj delež v skupni mozaik, zato je tudi valeta delovala tako dobro. Starši so žareli od sreče in ponosa, da so njihovi učenci in učenke uspešno prestopili prvo večjo prelomnico v svojem mladem življenju. Seveda je marsikdo od njih od sreče potočil kakšno solzico.

Ganjeni so bili tudi učitelji, saj so bili ponosni na svoje učence, ki so pokazali, da znajo in zmorejo, ko je treba stopiti skupaj. Pokazali so ekipni, timski duh,

zagnanost in zanos, ki so jih krasili vsa leta šolanja. Razredničarka je posebej pohvalila njihovo vztrajnost, zagnanost in strast pri reševanju problemov. Kajti zavedamo se, da učitelji ne morejo dajati znanja samo v smislu pomnjenja vsebin. Bistveno je, da naučijo učence, kako se sami motivirajo, si pomagajo in se prebijejo skozi težave. Ko učitelji vidijo, da učenec nekaj naredi z žarom in nasmehom na obrazu, za učitelja ni večjega zadovoljstva.

Novim srednješolcem vsi želimo veliko sreče na nadaljnji življenjski poti. In kot je bilo slišati, jim polagamo na srce, da naj se ne zanašajo, da bo sreča našla njih, ampak bodo svojo srečo našli samo z lastnim trudom, odrekanjem in vztrajnostjo. Glede na izjemno prijeten dogodek, prekrasno organizirano valetom, so svoj prvi zrelostni izpit več kot uspešno opravili. Srečno vam želimo, zdaj že naši bivši devetošolci. ■

Slovo od osnovne šole

V devetih letih se je zgodilo veliko zanimivih dogodkov, ki mi bodo za vedno ostali v spominu. Počutim se malo zmedeno, sem pa tudi vesela, saj me čakajo novi izzivi. Pogrešala bom sošolce, pa tudi nekatere učitelje. Zdi se mi, da sem se v osnovni šoli naučila veliko stvari, ki jih bom rabila za naprej in za vsakdanje življenje. Zelo se strinjam s pregovorom: Mladost je norost, čez potok skače, kjer je most.

Živa

Ko razmišljam o zadnjem dnevu šole, se spomnim, kako sem stopala v šolo in se spraševala: »Ali je res konec? Je res tako hitro minilo?« Ko vidim sošolce, se le stežka smehljam, saj vem, da nekaterih ne bom nikoli več videla in nikoli več ne bomo skupaj kot sošolci. Hodim naprej po hodniku, ko vidim katerega od

učiteljev, se mu nasmejem in ga pozdravim, v misli pa mi privrejo na dan tisti najlepši trenutki z njimi. Dan gre proti koncu in sošolci že jočejo. Takrat tudi jaz začutim tisto žalost, ki sem jo prej tlačila v sebe ... Pravi mi, da mora iti na plano. Začnem jokati. Najprej se spomnim vseh učiteljev, ki so me občasno nadlegovali s spraševanji in nalogami, a vseeno jih imam rada in jih ne bom pozabila. Nato se spomnim svojih sošolcev, ki so me nasmejali, razžalostili in me tudi ujezili, vendar so mi tudi prečudovito krajšali ure pouka in mi pomagali. Z nekaterimi smo postali pravi prijatelji. Zdaj ko pišem tole besedilo, so čustva ponovno privrela na dan. Vendar se zavedam, da so mi ljudje, za katerimi jočem, dali temelje za nadaljnje življenje in srednjo šolo, ki jo že nestrpnost pričakujem.

Anja

Ob odhodu iz osnovne šole čutim mešane občutke. Sem vesela, ker grem zdaj v srednjo šolo in začnem novo poglavje v svojem življenju, obenem pa tudi žalostna, ker se moram posloviti od sošolcev in prijateljev, s katerimi sem preživela več kot devet let. Tudi učitelji mi bodo ostali v spominu. Z nekaterimi, ki so mi tudi zelo prirasli k srcu, bom obdržala stike. Seveda bom tudi s sošolci še vedno preživljala čas in se družila z njimi, vendar je žalostno, saj se nikoli več ne bomo videli v taki obliki – kot sošolci. Ne bomo več skupaj hodili v šolo in iz nje, se skupaj sprehajali po hodnikih, zamujali k prvim uram ... Kljub temu da bom vse pogrešala, pa če smo se razumeli dobro ali ne, se veselim novih izzivov in izkušenj, ki jih bom pridobila v srednji šoli.

Kaja

Skupščina Gasilske zveze Dobropolje

S skoraj trimesečnim zamikom zaradi epidemije covid-19 smo 2. junija sklicali 27. redno skupščino Gasilske zveze Dobropolje.

Jože Prijatelj

Redna skupščina je priložnost za pregled opravljenega dela v preteklem letu, v zadnjih letih pa tudi za podelitev priznanj Regije Ljubljana II najzaslužnejšim članom.

Letos je bila skupščina v okrnjeni sestavi, saj zaradi epidemije nismo vabili predstavnikov sosednjih zvez. Povabili pa smo župana, gospoda Igorja Ahačevčiča, tovariša Uroša Gačnika, predsednika regije LJ II in častnega poveljnika GZ Dobropolje, tovariša Jožeta Zrneca.

Po slovenski himni je predsednik Gasilske zveze Dobropolje, tovariš Jože Prijatelj, pozdravil vse prisotne delegate in delegatke ter člane upravnega in nadzornega odbora. Za GZ Dobropolje je bilo lansko leto zelo dejavno na vseh področjih, z mnogimi zelo dobrimi rezultati. Naj naštejem le nekatere uspehe:

- organizirali smo dva tečaja, in sicer tečaj za gasilca pripravnika z udeležbo 49 tečajnikov in tečaj za strojnika z udeležbo 30 tečajnikov iz naše zveze;
- 23 tečajnikov se je priključilo tečaju za operativnega gasilca, ki je bil organiziran v GZ Grosuplje;
- 20 članov in članic se je udeležilo enoali večdnevni usposabljanj v centru na Igu in v Sežani za različne specialnosti;
- 26 ekip naše zveze je sodelovalo na občinskem gasilskem tekmovanju v Zagorici;

- tri ekipe (dve iz PGD Kompolje in ena iz PGD Zagorica) so tekmovali na državnem tekmovanju v orientaciji na Kopah;
- na regijskem gasilskem tekmovanju v Ribnici si je prislužila državno tekmovanje ekipa pionirjev PGD Kompolje;
- kar 116 naših operativnih članov je opravilo zdravniški pregled po novem pravilniku.

Sicer pa je bilo leto 2019 v znamenju jubilejev, saj smo slovesno praznovali 150-letnico organiziranega gasilstva na Slovenskem, 70-letnico Gasilske zveze Slovenije in 50-letnico ustanovitve Gasilskega muzeja v Metliki. Slovesnosti smo se udeležili tudi člani GZ Dobropolje.

V program dela za 2020 smo zapisali

naloge, ki bodo prispevale k še boljšemu znanju in usposabljanju na vseh področjih. Pred nami pa je tudi velika finančna investicija, saj je v načrtu nakup vozila za osrednje društvo. Občina in župan sta se, kljub težki finančni situaciji v občini, odzvala potrebam osrednjega društva za nabavo vozila GVC.

Leto 2020 bi bilo zelo slovesno tudi v naših gasilskih vrstah, saj kar štiri društva praznujejo visoke jubileje. PGD Ponikve praznuje 90-letnico, PGD Kompolje in PGD Struge 95-letnico in osrednje društvo PGD Videm častitljivih 120 let delovanja. Zaradi epidemije in spoštovanja ukrepov žal množičnih proslav in prireditvev ne bo mogoče organizirati. Vsem iskreno čestitamo!

Iskrene čestitke pa si zaslužijo tudi trije člani naše zveze, ki so iz rok predsednika regije LJ II, tovariša Uroša Gačnika, prejeli priznanja Ignacija Merharja za dejavno delo v društvih in zvezi. To so: Ivo Krivec – predsednik PGD Videm, Edvard Somrak – predsednik PGD Ponikve in Jože Pinosa – poveljnik (nekdanji) PGD Kompolje.

Seveda pa gre zahvala tudi vsem gasilcem in gasilkam, ki vsakodnevno s svojim delom negujejo najpomembnejše poslanstvo: pomagati ljudem v nesreči!

Za zdravje in zdrave odnose

Slovenska karitas je v povezavi s preventivno akcijo 40 dni brez alkohola v sodelovanju z Javno agencijo za varnost prometa in Zavodom Med.Over.Net organizirala že četrto leto nagradni literarni natečaj, ki je potekal od 26. februarja do 13. aprila 2020. Letošnji natečaj je potekal pod geslom »Za zdravje in zdrave odnose«.

Marta Šuštar

V Žarku dobrote, glasilu Škofijske karitas Ljubljana, sta objavljena prvo- in tretje-nagrajeni prispevek, ki ju posredujem tudi bralcem Našega kraja. Morda bo koga nagovorilo, da spremeni svoj odnos do alkohola in s tem prispeva k bolj-šim, bolj zdravim odnosom v družini in v družbi.

OČKA

Zala Černe, Gimnazija Nova Gorica

Očka, povej mi, zakaj se bojim?
In strah me je tebe, še v sanjah kričim.
Veš, da te ljubim v sebi, globoko,
zakaj ne poslušaj, težko imaš roko.

Sošolke me sram je peljat' v stanovanje,
vseskozi trepečem, kje si pustil kozlanje.
Kako naj zaljubim se, fanta dobim,
če potlej, kot praviš, še tebe izgubim.

Kdo me bo spremljal poročnega marca,
če ti še stojiš ne brez polnega kozarca?
Težko je pudrat' vsak dan modrice,
bit' trden, vztrajen, zatirat' govorce.

A bolj kot udarci bolijo besede,
kako ne opaziš, oči so bolj blede.
Barvo vso sem s solzami izprala,
stokrat v dnevu sem sebe izdala.

Ne verjamem, ne ljubim, se več ne
poznam,
za četrtno srca še dušo prodam.
Zato daj, zbudi se, bodi mi oče!
Alkohola družina nikdar več noče.

Pojdi se streznit, zavrzi to sranje,
pokliči prijatelje, spomni se nanje.
Mene pa objemi, kot si me takrat,
povej mi, da tu si in me še vedno
imaš rad.

MAGISTRALNE:

Alkohol človeka spremeni,
Le poglej okoli sebe,
Kar nekaj lepih je stvari,
Odgovornost zdaj je na tebi,
Hvaležen boš, zato se za priložnost
zagrebi
Okoli sebe veliko dobrih imaš ljudi,
Le pogumno svojim sanjam sledi,
Udarec prenesel boš prav vsak,
Resnični odnos z družino je drag,
Edino, kar šteje, je tukaj in zdaj,
Ceni ta naravni raj,
Izkoristi zdaj prejeti dar,
Ne vračaj se spet nazaj,
Enkrat en v očeh imaš čar.

Vir: Žarek dobrote, glasilo Slovenske karitas, 6/XVIII junij 2020, Jana Flajs

Pomoč zasvojenim s strani Karitas

V okviru Zavoda Pelikan Karitas delujejo terapevtske skupnosti v Čadrgu, Razborju in Novi Gorici ter sprejemni center v Višnji Gori. Tu potekajo priprave na vstop v skupnost in druge dejavnosti pomoči zasvojenim in njihovim svojcem, kot so preventiva in motiviranje za življenje brez omame. Sprejemni center deluje tudi v Mariboru. Skupine za starše zasvojenih se srečujejo v Ljubljani, Ajdovščini in Bertokih. Program pomoči temelji na konceptu Skupnosti Srečanje in je šola za življenje. Zasvojeni si v eno- do triletnem bivanju v komunah povrnejo osebnostno ravnotežje ter dobijo novo upanje in moč za odgovorno življenje. Vzporedno poteka pomoč njihovim družinam in prijateljem. Po zaključku programa Karitas spremlja vračanje v normalno okolje.

V okviru Zavoda Karitas Samarijan deluje tudi program za pomoč alkoholikom. Namenjen je alkoholikom v fazi odvisnosti in zdravljenim alkoholikom. Prednostna skupina so odvisniki od alkohola, ki so hkrati brezdomci in osebe brez urejenega socialnega statusa, ki ni-

majo socialne mreže. Zdravljenje alkoholikov v programu Vrtnica traja dve leti.
Info: 01 548 02 85, Zavod Pelikan, Program Vrtnica – Zavod Karitas Samarijan

Pomoč materam in ženskam v stiski

Nosečnice, matere z majhnimi otroki in ženske v socialni stiski se lahko po pomoč obrnejo na materinske domove v Škofljici, Višnji Gori, Solkanu, Šempetru, Sv. Juriju ob Ščavnici, Martjancih, Mozirju in Žalcu. Življenje in delo v materskem domu temeljita na medsebojni pomoči, strokovni in svetovalni pomoči strokovnjakov ter na delovni, zdravstveni in duhovni ponudbi. V domu lahko ostanejo toliko časa, dokler si ne najdejo rešitve, primerne tako za mater kot tudi za otroke, ter da si najdejo ustrezno zaposlitev.

Škofljica in Ljubljana: 01 366 77 21,
Solkan in Šempeter: 05 330 02 34
Mozirje in Žalec: 05 908 03 50,
Murska Sobota: 031 522 685.
Pomoč tudi na forumu.

*Vir: spletna stran Karitas,
<https://www.karitas.si/pomoc/>.*

Utrip življenja v Zavodu svete Terezije

Mesec maj se je lepo iztekel. Prikimal je mesec junij in z njim toplejši dnevi. Radi imamo sonce, ki boža naše srebrne lase, da kar zažarijo. Na obrazu »šopek« gub v soncu zasveti. Vendar zemlja potrebuje tudi dež. In tega je bilo kar nekaj, veliko. Potrebuje ga za rast, za življenje.

Marinka Merzel, Zavod sv. Terezije

Ob toplih dneh, ko je vetrič le rahlo pihljajal, smo radi izkoristili svoj park. Tam smo se pogreli na soncu, poveselili, vriskali, peli. V začetku junija smo v parku imeli tudi sveto mašo. Daroval jo je g. Škulj, za kar se mu lepo zahvaljujemo. Tako so naši stanovalci lahko po dolgem času bili pri sv. maši. Bil je prav poseben dan, čustven, lep, sončen.

Tiste deževne dni, ko zunaj ni tako prijetno, smo si znali dobro in lepo zapolniti kar pod varno streho. Pesmi nas vedno »gor držijo«, če naši moški še zavriskajo, pa je nadvse lepo. Zaposlili smo si roke s smukanjem zelišč (mete, rmana ...), ki jih bomo porabili za čaj. Kako je lepo dišalo po meti, ko se je sušila na naši terasi.

Radi smo v roke prijeli svinčnik in zapisali spomine, ki smo jih doživeli v svoji mladosti. Lep spomin vam prilagamo tudi za pokušino. Zapisala ga je gospa Ivanka Gnidovec, ki je polna lepih zgodb in spominov.

Veseli pastirji

Ko je naša gmajna spomladi ozelene-la, se je skupina treh pastirjev odpravila skupno z živino na pašo. Po 20 minutah smo prišli na pravi kraj. Tam v bližini se nam je pridružil pastirček Lojze. Ko je zaslišal zvonce naših krav, je doma zajahal svojo kravo in se nam s hudo »brzino« pridružil. Tam smo živino pognali v grmovje, sami pa smo šli po poti naprej in tam na gladkem terenu ob različnih igrah živino počakali. Igrali smo zbijati kozla, preforčkal, pekel-vice-nebesa, karte, včasih smo za malico spekli jajčka. Običajno smo imeli s seboj vsak svojo malico. Ko smo sedli, smo si rekli: »Bog žegnaj!« in še »Ritka, veseli se!«.

Spomladi, ko je drevje že »meženo«, smo nabirali trepetliko, ki se je prodajala. Na paši smo jo luščili od lubja in skorjo prinesli domov na hrbtu, na srobotnih naramnicah. Doma smo jo posušili in odnesli v odkup v Dolenjske Toplice. Tako smo se pastirčki tudi oblekli. To je bila v tistih časih velika prednost. Na paši

smo tudi veliko peli. Ena priljubljena je bila tudi:

*Zakrivljeno palico v roki,
za trakom pa šopek cvetic,
kot kralj po planini visoki,
pohajam za tropom ovčic ...*

Tako! Na koncu pa vam le še zaželimo, da tudi vi izkoristite vsak trenutek, ki vam ga življenje ponuja. Imejte oči tudi za lepe, prijetne, dobre stvari. Večkrat naj se čez vaš obraz raztegne lep, sproščen nasmeh, zavriskajte si! Tako bo vsak trenutek dneva lepši in bolj nasmejan. ■

Človeška in ustvarjalna podoba našega pesnika Staneta Novaka

Čas, ta neizprosni in pravični sodnik naših dejanj in snovanj, teče hitro in neopazno mimo nas. Neznansko hitro minevajo v nepovrat dnevi, leta, celo obdobja našega življenja in naše zgodovine. Podrobnosti se zarišejo in tonejo v pozabo, ostanejo, če ostanejo, le blede spomini.

Težko verjamem, da je 1. junija minilo 35 let, ko smo na rojstni hiši Sekundarjevih odkrili spominsko ploščo pesniku in prirodoslovcu, prof. Stanetu Novaku. Bil je prijeten in zanimiv kulturni dogodek, ki ga je popestril s svojim imenitnim nagovorom in odkritjem spominske plošče izjemni profesor dr. Joža Mahnič.

Edi Zgonc, TD Dobropolje

O Stanetu Novaku sta doslej največ napisala prof. dr. Joža Mahnič ter srednješolski profesor, publicist, urednik in v mladosti njegov prijatelj Etbin Bojc. Iz njunih zapisov povzemam njune misli in opis življenja in dela Staneta Novaka. Moja želja je, da bi obledeli spomini na Staneta Novaka ponovno oživel, in nazadnje tudi neprepoznava spominska plošča.

Brez kančka dvoma je Stane Novak največji dobrepoljski pesnik in prirodoslovec vseh preteklih časov, kar nam bi moralo biti v ponos. Bil je pesnik, ki je v svojih impresionističnih motivih izhajal iz svojega ljubljenskega domačega dobrepoljskega okolja, zaprtega med suhokrajinsko hribovje, in njegove mikavne narave.

V pesmih je izžareval življenjsko čustvo in zrele misli kot človek, ki je našel v prirodnih lepotah in skrivnostih narave vrednote, ki so ga duhovno dvignile in

zadovoljevale.

Na svet je privekal 27. maja 1903 kot sin kmečkih staršev pri Sekundarjevih na Vidmu, ki so imeli srednje veliko posestvo in majhno trgovino. V družini je bilo sedem otrok.

Pet razredov osnovne šole je končal v Dobropolju, v Ljubljani je obiskoval klasično gimnazijo. Po maturi se je najprej vpisal na pravno fakulteto, vendar se je po daljšem premišljevanju vztrajno lotil študija prirodoslovja na filozofski fakulteti in diplomiral leta 1932.

Že pred diplomom je poučeval pol leta na zasebni višji gimnaziji v Murski Soboti. Sledilo je obdobje brezposelnosti in čakanja na državno namestitev do leta 1934. Najprej je bil nastavljen za suplenta na državni gimnaziji v Korenici (Hrvaška), nato na državni gimnaziji Ptuj, sledila je prva državna ženska gimnazija v Ljubljani in končno od leta 1939 pa do njegove smrti 1956 na drugi moški gimnaziji v Ljubljani.

Njegova dovolj krepka postava na prvi pogled ni kazala zdravstvenih težav, obraz mu je bil pravilno oblikovan in čeden, v mlajših letih je nosil svetle kodraste lase. Modre oči in mehka govorica so mu razodevale srčno dobrega človeka. Po svoji duševnosti, verjetno tudi zaradi lahkomiselnosti, je bil zelo občutljiv,

nagibal se je k samotnosti, zamišljenosti in otožnosti, toda v prijateljski družbi se je sproščeno razgovoril in se tudi široko nasmeljal, medtem ko so ga krivice in neumnosti življenjskega okolja pripravile v trpko jezo.

Njegova osrednja ljubezen so bili otroci, narava, živali, rastline. Ljubezen do narave v vseh njenih pojavnih oblikah in zakonitostih je znal pri pouku in prirodoslovnem krožku za trajno priljubiti tudi svojim dijakom. Prirodoslovni krožki so si po njegovi smrti nadeli njegovo ime.

Značilno za Staneta je bilo tudi to, da ves čas službovanja ni imel niti osebnih niti službenih sporov.

Vojaščine je bil oproščen zaradi bolezni na pljučih, ki ga je leta 1956 spravila na Golnik in na Studenec, kjer ga je najboljši možni način zdravil sošolec dr. Bogomir Magajna, znan slovenski pisatelj. Žal ni bilo pomoči.

Poročen je bil s prof. Marjano (rojena Mahkota). Rodila sta se jima hčerka Tatjana (1942) in sin Jernej (1946).

Njegov jezik je preprost in nazoren, uglajen, lep in slog izražanja pa tekoč. Zagotovo je bil in je eden najplodnejših in obetavno književno tvornih suhokrajinskih izobražencev, ki nam je zapustil zbirko lirskih pesmi in zbirko orisov iz narave. S tema knjigama se je uvrstil, pri vsej svoji človeški skromnosti, ki ji ni bilo do javnega priznanja in hvale, med zares najbolj pomembne rojake Dobropolja.

Stane Novak mora biti stalni in neolčljivi posameznik med intelektualno elito najuglednejših Dobropoljcev. Veliko priložnost imata tudi vrtec in šola, da skozi vzgojno-izobraževalne programe približata Staneta Novaka mladim.

Takoj po osvoboditvi 1945 je v samozaložbi, na svoje stroške, izdal pesniško zbirko OSAMELA SENOŽET, s prefinje-

nimi grafičnimi podobami Mihe Maleša. Pesniška zbirka obsega 74 strani, med katerimi je kar 21 sonetov, ki so delno klasični, delno pa že moderne oblike. Pesmi so podeljene v pet sklopov: V ravnem vonju, V snubljenju igrivih žarkov, V neurju, V potrnosti, V mladi zarji.

Še bolj kot naslovi pesniških sklopov je s prirodnimi motivi prepletena njihova vsebina, ki posega v nekatere nadrobno-sti pesnikovega resničnega življenja in doživljanja.

Prvi sonet Senožetnim travam je v obeh kvartnih kiticah značilen za to njevgo domačnost naravnih časov:

*O drobne, dobre senošetne trave,
kjer bose noge utirajo dragulje
in cvetke pozibavajo metulje,
vse tja uprte so oči zvedave.*

*Nozdrvim pot utirajo vonjave,
pelodni prah nam gladi rjava lica
in zvablja s klici lahkokrila ptica,
ki na perutih nosi nas v višave.*

*O sladkih trav uspavajoča sila,
povesma mojih svetlih sanj predivo,
s katerim zemljo mi prepleta vila!*

*O ti, neznanih travnih rož sozvočje,
nemirnih mladih src omam gradivo,
kako bi rad že dvignil vas v naročje!*

V tercetnih kiticah izraža domotožje po svojem dobrepoljskem okolju, vezano na skromno kočico pod Videmskim hribom, kjer je preživel lep čas.

Med ljubezenskimi pesmimi je zanj značilno hrepenenje:

*Daj, stopi dekle v zapuščeni dom,
privij mi žarko luč, prepodi mrak,
naj prevedri me vedri tvoj korak
in zapusti razjedajoči dvom!*

*Prinesi vonja mi s pomladnih trat
in razigranost vetra prek dobnav,
zelenje gozda, senošetnih trav,
da bom metulj na cvetkah svetlih nad!*

*Tako težak je v moji sobi vzduh,
se bolno popje v cvetje ne razpne,
kot trdo tnalo je v blazini puh.*

*Naj tvoj dotik me vsega prerodi,
da ob dlaneh se tvojih duh povzpne
in spet telo mi v radost pretopi!*

Za navedena primera Novakove lirike moramo priznati, da iz njih govori hkrati čuteč, trpeč in dober, plemenit človek ter resničen umetnik besede in oblike.

Druga knjiga izpod njegovega peresa nosi naslov ŽIVALI, MOJE PRIJATELJICE. Knjižica obsega 93 strani, izdala pa jo je Mladinska knjiga 1957, leto dni po njegovi smrti. Toplo uvodno besedo je napisal prof. dr. Joža Mahnič, ilustracije pa je prispeval slikar Ive Šubic.

Prizorišča teh spisov, namenjenih predvsem mladini, so Sekundarjeva domačija, šola na Vidmu, gozdovi v okolici, njegovo zeleno Dobrepolje, oddaljene senožeti in potok Trubarjeva Rašica.

Njegovi junaki so domače in tuje živali, njegov oče in člani družine. V knjigi Stane opisuje, kako je ob košnji ogrebel čmrlje, negoval kupljene želve, redil golobe, kako se je v gorah srečal z orlom, ob Rašici opazoval vodomca, doma ježa, kako so mu uspevali domači zajci, kako sta z očetom ponoči lovila polhe ... Tovrstne Novakove spise v slovstvu imenujemo »orisi iz narave«, ki dobesedno temeljijo na spominih iz otroških let, na lastnih opazovanjih in izkušnjah. Njegov oče, kmet in lovec, mu je v živo omogočal radoznanlo spoznavanje živalskega sveta. Stane Novak je o svojem očetu zapisal: »Nihče do sedaj, čeprav sem obiskoval različne šole, mi ni posredoval toliko živega znanja kot on.« O divjačini je govoril s tako ljubeznijo, da se nisem prav nič čudil, da se je z lova navadno vračal praznih rok. On me je uvajal v skrivnosti gozdnega življenja in nikdar ne bom pozabil lepih trenutkov, ki sem jih preživel z njim.

Novakove Živali, moje prijateljice so pisane v naravoslovnem in leposlovnem pogledu tako kakovostno, da jih lahko primerjamo z Erjavčevimi klasičnimi orisi iz živalskega sveta. Njegovo prikazovanje narave in živali je prikupno zato, ker ni nikjer togo, suhoparno in šolsko. Zgodbe so žive, razgibane, včasih kar napete, torej vseskozi zanimive, privlačne in neredko začinjene s humorjem. Iz njegovih zgodb veje Novakovo poznavanje narave in živali ter ljubezen do njih in skrb zanje, za njihovo varnost in rast. Imenitno čtivo za mladino, za nagrajevanje uspešnih učencev, darila ...

Za konec dodajam zgodbo o gadu in ježu:

Nekoč pa je prinesel oče domov v pre-

cepu živega gada. Hotel se je prepričati, ali ga jež zares lahko premaga in če res ne pogine od pika. Meni je bilo tesno pri srcu. Raje bi videl, da oče tega ne bi poskušal; kaj pa, če se mu ponesreči? A oče je bil prepričan, da se bo vse dobro končalo. Nabralo se je precej radovednežev. Oče je izpustil gada v večji zaboj, zraven pa je položil ježa. Kmalu se je začel divji boj. Gad je sikal naokoli in iskal priliko, da bi usekal ježa v nezavarovan del telesa. Zlasti je kanil pogoditi glavo. Tudi jež je bil močno vznemirjen; videlo se je, da mu gre za življenje. Bil je izredno nategel in glavico je previdno umikal. Bodice je nasršil, da so mu štrlele čez glavo kot priostrena varovalna žica. Zgodilo se je, da jo je gad nekajkrat pošteno izkupil in okusil vso dobroto ježevih bodic. Videlo se je, da je že krvav okoli gobčka, a tudi jež ni bil brez ranice. Naenkrat pa je moj junaček pograbil kačo s svojimi ostrimi zobki, ji strgal tilnik in jo nekajkrat stresel. Gad se je sicer skušal znebiti krepkega prijema, se večkrat sunkovito zvil, nato pa se počasi umiril. Naš zmagovalc se je nato lotil slastne pečenke in zdelal jo je malone polovico, še glave ni pustil. Ostalo je spravil za naslednji dan. Ježu se ni prav nič poznalo, da bi bil zastrupljen, čeprav je pojedel kačjo glavo s strupenimi zobmi vred in ga je gad verjetno ranil. Sodeč po tem poskusu mu torej kačji strup zares ne škoduje.

VTD Dobrepolje, čeprav brez sredstev, se bomo trudili, da bi ponatisnili knjižico Osamela senožet in Živali, moje prijateljice ter osvežili napis na spominski plošči, ki jo je 1. junij 1985 odkril prof. dr. Joža Mahnič.

Z mislijo Staneta Novaka OŠTANITE ZVESTI NARAVI, ZEMLJI IN DOMAČIJI zaključujem sestavek z željo, da se zadeve premaknejo v prid našega pesnika in prirodoslovca. ■

Planinsko društvo Dobropolje že od leta 1989

Občni zbor in obeležitev 30-letnice ustanovitve društva smo premaknili precej globoko v leto 2020. Datum ustanovitve društva je 17. december 1989. Upravni odbor je sklenil podeliti zahvale in priznanja nekaterim članom društva. Prav tako smo se spomnili ustanovnih članov.

Milan Ahačevčič, predsednik Planinskega društva Dobropolje

Društvo po mojem mnenju deluje dobro, tudi število članov počasi raste. Še vedno se trudimo ohraniti odprto kočo, če je le mogoče, vsako nedeljo. V letu 2020 so dežurstvo ob nedeljah v koči prilagodili razmeram epidemije. Zahvaljujem se vsakemu članu, ki je pripravljen vložiti čas.

Planinsko društvo Dobropolje je bilo v letu 2019 član dveh krovnih organizacij, dveh zvez, in sicer Planinske zveze Slovenije in Zveze športnih organizacij Dobropolje. Pridobili smo tudi podaljšanje veljavnosti društva, ki deluje v javnem interesu na področju športa.

Tudi v letu 2019 smo izvedli nekaj delovnih akcij. Zrezali in pospravili smo drva, na novo smo prebarvali barako, pod verando premazali podzidek, klopi ter vrata v kleti. V Radovljico smo šli po kritino za kočo, da jo bomo imeli za zamenjavo. Peč je sedaj obložena s šamotom. Postavljeni so bili drog z zastavo in klopi. Zahvaljujem se tudi občini za dobro sodelovanje. Cenita se vloženo prostovoljno delo in trud članov.

Še najbolj sem zadovoljen, da nam je uspelo z legalizacijo koče. Upravna enota Grosuplje je 18. decembra 2019 izdala odločbo o legalizaciji objekta. Pridobili smo torej gradbeno in uporabno dovo-

ljenje. Bilo je veliko poti na občino, komunalno, upravno enoto in še kam, da se je ustrezno zadostilo potrebnim postopkom. Posebno bi se rad ponovno zahvalil Branetu Klincu za zelo angažirano in ustrezno vodenje projekta. Treba je bilo pridobiti veliko potrdil in moram reči, da nam je uspelo v dokaj kratkem času. Dodatne pobude za hitrejše reševanje so prišle tudi od župana, kar je zelo dobrodošlo. Projekt je zahteval tudi precejšnja sredstva, ki pa so za takšno društvo veliko breme.

O navedenih zadevah so potekale razprave na sestankih upravnega odbora.

Vloženega je bilo veliko prostovoljnega dela. Razumeti je treba, da imajo nekateri obiskovalci različne poglede na opravljeno delo. Menim pa, da je vedno prava pot, da se vsak po svojih močeh dejavno vklopi in pripomore k večji dobrobiti. Navsezadnje delovanje društev temelji na prostovoljstvu. Namen društev pa je predvsem v tem, da se skupaj ustvarja za širše dobro in za prepoznavnost našega kraja.

Tudi vnaprej ne bo zmanjkalo dela. Prepričan sem, da se lahko tudi na drugih področjih s takim zanosom in zagnanostjo marsikaj premakne na boljše. ■

Jame na Kukovskem Pihlju

Dobropoljska dolina je suho kraško polje brez stalno tekoče vode in je že v preteklosti pritegnila pozornost raziskovalcev, med drugim tudi Janeza Vajkarda Valvazorja. Dolina je prijetna za oko in že na površju ponuja številne privlačne koticke, kot kaže, pa tudi v podzemlju skriva še marsikaj zanimivega.

Saša Senica; fotografija in načrt jame: **Leopold Bregar**

V dinarski smeri se dolina nadaljuje v Struško dolino proti vasi Rapljevo, nato pa sledita nekdanji kočevski vasi Kukovo in Vrbovec. V kraški dolini, kjer prevladuje večinoma siv kredni in siv gost ooliten jurski apnenec, je več jam: od največje Podpeške, Kompoljske do

Gregčeve jame in še veliko drugih tako vodnih kot tudi suhih jam in brezen.

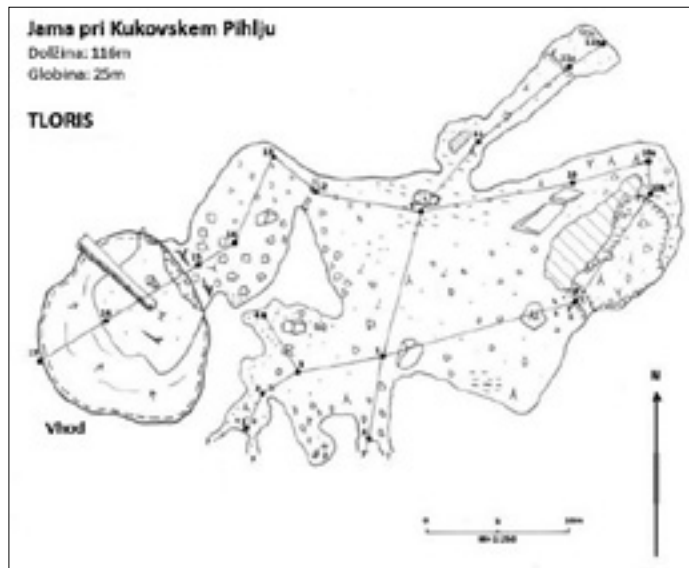
Že pred leti smo člani Jamarskega kluba Krka obiskali lepo Kukovsko jamo oziroma Samovo brezno pod Kukovskim Pihljem. Razgiban kraški teren nakazuje, da se v okolici še lahko skrivajo podzemne krasotice, a nekaj vode je moralo preteči, da se je eden od članov kluba lotil sistematičnega pregleda: najprej

katastra leg jam, nato še terena. Sončno zimsko popoldne, preživeto v naravi, je obrodilo sadove, saj smo našli dva večja vhoda. Sledili sta raziskovalni akciji.

Najprej se je nekaj jamarjev in jamark podalo v jamo z velikim, nekaj metrov globokim navpičnim vhomom. Z vrha ni bilo niti slutiti, kaj se skriva za vidno odprtino v nasprotni steni. »Mogoče ni nič, le kak meter jame ali dva,« so ugibali, a čakalo jih je presenečenje. Odprla se je namreč velika dvorana z bogatim okrasjem nenavadnih oblik, ki jih kipari narava.

Jama je skrivala ozke in široke rove s stalaktiti, stalagmiti, velikimi stebri, odprtini, ki so jih krasile zavese in druge jamske tvorbe najrazličnejših belorjavih in sivih odtenkov. Po stenah so se sem ter tja zasvetlikale srebrne in zlate vodne kapljice, ki jim barvo dajejo jamski mikroorganizmi. Jama je ena daljših na tem območju in jamarji so imeli nekaj ur dela, da so raziskali vse koticke in jo tudi ustrezno izmerili in dokumentirali z načrti ter zapisniki.

Nedaleč stran pa je v tleh zevala še ena luknja. Sodeč po videnem in slišnem, ko smo vanjo vrgli kamen, bi lahko bilo brezno globoko nekaj deset metrov. Morda bi se lahko na dnu znova skrivala večja dvorana ali nadaljevanje še dlje v

podzemlje. Jamarji smo komaj čakali, da raziščemo tudi to, a nam je nato načrte prekrizala epidemija koronavirusa. Obdobje mirovanja smo jamarji izkoristili za branje o jamah, risanje načrtov, izpolnjevanje zapisnikov, a vseeno smo komaj čakali, da najhujše mine in da se znova podamo v naravo in globine.

Na toplo soboto proti koncu maja smo si krški jamarji optali opremo na rame in utrli pot do jame. Z veliko mero pre-

vidnosti smo brezno ustrezno opremili in zavarovali, da se je peščica spustila na dno, nekaj več kot 50 metrov pod površjem. Moška člana odprave sta preverila, če se v odprtini v steni morda skriva nov rov, a se je pot ustavila le po nekaj metrih. Dekleti pa sta jamo izmerili, da jo bodo lahko dodali na seznam več kot 13.600 jam v Sloveniji. Brezno se je lahko pohvalilo z večjimi prostori, ličnimi karniški oblikami, na delu stene na dnu

pa so bile jasno razvidne plasti sicer precej krušljivega apnenca. Po uspešnem raziskovanju nam je bilo poleg ognja v veselje komentirati odkrite dele z zunaj čakajočimi ter si privoščiti toplo jamarško malico.

V okolici je še nekaj za jamarje mikavnih odprtin, ki pa na raziskovanje še čakajo. Če tudi vi veste za kakšno jamo, nam sporočite in z veseljem se odzovemo (Jamarski klub Krka). ■

Voščilo OO SLS Dobropolje ob dnevu državnosti

*Bodi zdrava, domovina,
mili moj slovenski kraj!
Ti prekrasna, ti edina,
meni zemeljski si raj!*

25. junij, DAN DRŽAVNOSTI, je praznik, ki nas spominja na odločnost, moč in enotnost slovenskega naroda. Tudi danes stopamo na negotova pota, polna izzivov in odločitev, ki bodo pomembna za življenje vsakega posameznika v naši prečudoviti Sloveniji. Da se bomo soočili s temi izzivi, moramo stopiti skupaj, pozitivno delovati in spoštovati vrednote slovenskega naroda. Domovina je naša mati. Ob tem Slomškovem reku in v upanju na svetlo prihodnost Slovenije in slovenskega naroda vam, drage občanke in občani, ob dnevu državnosti iskreno čestitamo!

Občinski odbor SLS Dobropolje

SLOVENIJA

25. JUNIJ 1991

DAN DRŽAVNOSTI

25. JUNIJ 2020

Slovenec biti

Slovenec biti, slovensko ljubiti, - je pravzaprav nerazložljiva stvar, ker je to stvar srca in biti. Slovenec biti - ni drugega, kakor: slovensko misliti, slovensko peti in govoriti, slovensko ljubiti, - pa s srcem čutiti slovenski svet, hiše, gozdove, polja, ljudi, tako čutiti, da ne moreš, ne moreš biti brez njih. Pa to ni tako, kakor jesti in piti. Ne moreš preveč ne ljubiti, ne biti.

(Tone Kuntner)

Zahvala in opravičilo opredeljenim pacientom

Ljubi moji, hvala vsem, ki ste imeli modrost in videli s srcem!

Barbara Morovič, zdravnica

V Dobropolje in Struge nisem prišla, da bi vam »služila«, prišla sem, da bi izpolnjevala poslanstvo, ki ga prinaša moj poklic. Tisti, ki ste to razumeli, ste me podpirali in spodbujali.

Ne opravičujem se, če sem vas kregala ali vam nisem napisala, kar ste si želeli.

Opravičujem se, ker sem tako na hitro morala oditi in vas o tem nisem uspela pravočasno obvestiti.

Dregnila sem v osje gnezdo, česar ne obžalujem. Žalosti pa me, da je v tem okolju toliko strahu, trpljenja, osamljenosti in zapuščenosti.

Če sem komu od vas pomagala, sem dosegla, kar sem si zadala. Mnoge bom

nosila v srcu in spominih še naprej. Tistih, ki nazdravljajo ob mojem odhodu, pa ne bom pogrešala.

Življenje je nepredvidljivo in muhasto. Uživajte vsak trenutek in delajte dobro svoji okolici. Moja babica je rada rekla: »Za vsako rit svoja palica raste,« in je s tem povedala čisto vse. ■

Pismo podpore dr. Barbari Eugeniji Morovič

Spoštovani!

Novica, ki je konec maja zaokročila po naši dolini, da je naša dobra zdravnica dr. Barbara Morovič morala prenehati z delom v naši ambulanti v Strugah, nas je presenetila in zelo prizadela.

Fani Francelj in skupina podpornikov dr. Morovičeve

Vsak delavec, naj bo to učitelj, trgovec, župnik ali kateri koli poklic, je, ko pride na novo delovno mesto, izpostavljen na ogled in presojo ljudi. Vedno imajo ljudje ločena mnenja. Nekateri ga hvalijo, drugi so negotovi – mlačni in neopredeljeni, tretji pa ga hočejo čimprej spraviti proč iz čisto svojih osebnih nagibov.

Kar koli ste slišali o dr. Morovičevi, je treba tehtno presoditi in preveriti.

Za nas je bila in si srčno želimo, da bi bila še naprej naša sočutna zdravnica, dobro strokovno podkrovana, uslužna in

prijazna; skratka zlata vredna zdravnica, za katero nam je resnično žal, da smo jo zaradi sodbe nekaterih tako hitro izgubili.

Marsikje pride tudi do tehničnih težav pri delu, pa to še ni vzrok, da je človek ožigosan kot slab v poklicu, ki ga opravlja. Če so bile težave s parkiriščem ali mejami, naj se uredi na ravni občine, sodišč in drugih instanc, ne pa da mora trpeti zdravniški poklic.

Kdor ni bil zadovoljen, naj bi si poiškal zdravnika drugje, takega, ki mu odgovarja. Tako kot ga bo moral sedaj. Saj ni bil nihče prisiljen, da hodi k njej. Zdaj so pa odžagali vejo, na kateri smo vsi, ne

samo nezadovoljneži. Naj nam sedaj ti pomagajo do novega zdravnika, saj smo zaradi njih brez. Postavlja se vprašanje, če so sploh bili njeni pacienti?

To pismo vam pišemo ne samo zato, ker nas veliko v bližnji in tudi v daljni okolici ne dobi osebnega zdravnika, ki bi še sprejemal nove paciente. Boli nas, da so dobro zdravnico, ki jo imamo radi, grdo ponižali in ji morda celo onemogočili delo v prihodnje, in s tem pismom ji izrekamo vso svojo podporo.

V upanju na ugodno rešitev za našo dr. Morovičovo in morda tudi za nas vas pozdravljamo. ■

V Futsal klubu Dobropolje končali sezono, a bo pestro tudi poleti

Letošnja tekmovalna sezona bi šla kaj lahko v zgodovino Futsal kluba Dobropolje kot najuspešnejša, vendar jo je tik pred razpletom prekinila epidemija. Po njej smo vseeno ponovno vzpostavili treninge za vse mladinske selekcije, le članska ekipa treningov ni imela.

Bojan Novak

Treningi za vse selekcije so se zaključili z 19. oziroma 22. junijem. A premor ni trajal dolgo, saj se je veliko otrok udeležilo prvega od dveh poletnih futsal taborov v Bruhanji vasi. Prvi tabor poteka v tednu od 29. junija do 3. julija. Drugi poletni tabor pa bo na sporedu od 17. do 21. avgusta.

Prvega tabora se je udeležilo 35 otrok in imeli so se odlično. Za drugi tabor so prijave še odprte, zato vse vabimo k odločitvi za pestro, koristno in družabno preživljanje enega od počitniških tednov.

Tudi za vodstvo kluba veliko počitka

poleti ne bo. Nova sezona prinaša nekaj negotovosti, na vse pa se moramo primerno pripraviti. Jeseni se selimo v novo športno dvorano, kjer želimo še dvigniti raven organizacije tekem in ob njih pripraviti prave športne dogodke, ki bodo privabili veliko število občanov in tudi gledalcev iz okolice. V času pisanja prispevka Nogometna zveza Slovenije še ni sporočila, če bo članska ekipa igrala naslednjo sezono v elitni 1. ali v 2. ligi. O številnih idejah in predlogih smo razpravljali tudi na redni letni skupščini, ki smo jo pripravili v juniju. V navzočnosti župana Igorja Ahačevčiča smo analizirali preteklo obdobje in postavili temelje za

leto 2020 in za naslednjo sezono.

Z novo športno dvorano bo tudi v našo občino tedensko prihajalo veliko ekip iz cele Slovenije. Že doslej smo se v sosednjih Velikih Laščah trudili čim boljše organizirati tekme. Zdaj želimo še korak naprej. Ob tem vabimo vse, ki jih zanima delo za skupno dobro, da se nam priključite. Vsak, ki želi biti del optimistične in ambiciozne ekipe, je dobrodošel. Bodisi kot pomočnik pri organizaciji tekem, kot donator ali navijač. Več ljudi več zmore! Pridružite se nam, ne bo vam žal. Šport prinaša veliko lepih trenutkov in zadovoljstva. ■

POLETNI TABOR

LOKACIJA:
rekreativni center Gmajna
Bruhanja vas

TERMINI
29.6. - 3.7.
17.8. - 21.8.

ZA OTROKE od 8 do 15 leta!

Od ponedeljka do petka
od 9.00 do 15.00

VODJI:
Dani Kaljevič
Matej Babnik

INFORMACIJE:
041 611 121

Poskrbljeno bo za hrano in pijačo!

Gibajmo se tudi v poletnih mesecih

Stanka Kuplenk, Janja Babič (pilates inštruktorici), ŠD Dobropolje

V junijski številki zaključujemo trilogijo različnih vaj za ohranjanje zdravja in dobrega počutja. Tokrat so na vrsti vaje z utež-

mi, ki jih lahko naredimo sami (steklenice vode, kamen ...). Bodimo dejavni tudi v poletnih mesecih in tako skrbimo za svoje zdravje.

1. vaja:

<p>ZAČETNI POLOŽAJ: Noge rahlo pokrčimo, poravnamo hrbet, z rokami se naslonimo na kolena.</p>	<p>GIBANJE: Z izdihom naredimo izteg roke za telo, palec roke je obrnjen proti tlam. Z vsako roko ponovimo desetkrat.</p>
	

2. vaja:

<p>ZAČETNI POLOŽAJ: Sedimo z zravnano hrbtenico, uteži in roke imamo na kolenih.</p>	<p>GIBANJE: Z izdihom vstanemo iz sedečega položaja in roke vzročimo. Deset ponovitev.</p>
	

3. vaja:

<p>ZAČETNI POLOŽAJ: Stojimo, noge v širini bokov, naredimo predklon, noge so lahko tudi rahlo pokrčene, hrbet je poravnani (miza).</p>	<p>GIBANJE: Z izdihom odročimo oziroma odmaknemo roke. Osem do deset ponovitev.</p>	
		

4. vaja:

<p>ZAČETNI POLOŽAJ: Široka stoja, ena roka je v odročenu – drži utež.</p>	<p>GIBANJE: Z izdihom naredimo najprej z desno stranjo. Desna roka z utežjo se primakne k levemu stopalu, hkrati se desna noga diagonalno zanoži (ponovimo še na levo stran). Deset ponovitev na vsako stran.</p>
	

Še več vaj najdete na Facebook strani Športnega društva Dobropolje.

Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi.
Povsod te slišimo –
med nami si.

ZAHVALA

Tiho in mnogo prezgodaj je odšel od nas dragi mož,
oči in dedi

IVAN - JANEZ ZABUKOVEC

s Ceste
(18. 2. 1954–7. 5. 2020).

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
znancem in sodelavcem Ljubljanskega potniškega prometa,
ki ste ga pokropili in pospremili na njegovi zadnji poti.

Hvala za darovano cvetje, sveče in izrečena sožalja.

Ostal bo v naših srcih, dokler se spet ne snidemo.

Žalujoci: vsi njegovi

Pojdem,
ko pride moj maj,
pojdem na rožne poljane,
kjer najdem
use svoje zbrane
od včeraj,
od kdo ve kdaj.
Pojdem v kraj vseh krajev,
pojdem v maj vseh majev ...
ne kličite me nazaj!

(T. Kuntner)

ZAHVALA

V najlepših majskih dnevih se je od nas poslovil naš dragi
sin, brat, mož, oče, dedi in stric

JOŽE MUSTAR

(po domače Marinkov Jože) iz Kompolj
(26. 3. 1953–22. 5. 2020).

Najiskrenejše se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali
in nas tolažili v teh težkih trenutkih slovesa ter ga pospremili na
zadnji poti.

Hvala župniku g. Škulju za opravljen pogrebni obred, Antonu
Šinkovcu in pevcem za pevsko spremljavo, pevki Tiani in
Primožu Šinkovcu za čudovito Ave Mario, Mateju Samcu in
Godbi Dobropolje, ki ste ga na zadnjo pot pospremili z glasbo,
ki ga je spremljala in bogatila vse življenje.

Hvala tudi molivkam v mrliški vežici in domači cerkvi, hvala
vsem, ki ste nam v času te preizkušnje kakor koli pomagali,
nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše.

Hvala praporščakoma Godbe Dobropolje in Društva ljubiteljev
malih živali Velike Lašče, pogrebniemu zavodu Marko Zakrajšek
s.p. in sodelavcem iz Zavarovalnice Triglav.

Ne nazadnje pa hvala vsem, ki ste ga v času življenja imeli radi,
ki ste v svetu glasbe ali pa kako drugače z njim sodelovali, se
smejali, širili dobroto, potrpežljivost in dobro voljo. Na različne
načine se je dotaknil mnogo življenj. Vsakega malo drugače. Bil
je edinstven, neponovljiv in pogrešali ga bomo.

Hvala vsem, ki se ga boste spominjali z nami.

Vsi njegovi

Življenje je kot basen: ni važno, kako dolgo je,
ampak koliko je vredno.

(Seneka)

Nudimo:

- svečana oblačila
(birma, valeta, maturantski ples)
- poslovna oblačila
- oblačila za prosti čas
- jeans
- spodnje perilo in pižame

Priznane blagovne znamke:

- Kenny S.
- Barbara Lebek
- Galeb
- Pletenine Špenko
- Pletenine Slapnik
- mnogi slovenski proizvajalci.

Vabljeni v Tijano, trgovino s tradicijo!

Tijana

TRGOVINA TIJANA

Škrabčev trg 24, 1310 Ribnica

Kmetijska zadruga Dobropolje

**odda v najem prostore za
opravljanje dejavnosti
v 1. nadstropju stavbe.**

Prostori so v izmeri 37,5 m² in 67,5 m²
(več prostorov skupaj).

Cena za najem je 4 €/m² + stroški.

Zainteresirane prosimo, da se
oglasijo v zadrugi ali pokličejo
na tel. št. 01/78 07 204.

Pogrebne storitve Perpar Janez Perpar s.p.

Zaboršt 16,
1296 Šentvid pri Stični

PE Stična 179,
1295 Ivančna Gorica

gsm: 041/ 785 113

gsm: 041/ 321 809

e-mail: perpar.janez@siol.net

Obiščete nas lahko tudi na spletu:
www.pogrebne-perpar.si

Možnost oglaševanja v Našem kraju

Morebitni novi oglaševalci lahko vse informacije v zvezi z oglaševanjem dobite pri uredniku ali v tajništvu Občine Dobropolje.

Cvetličarstvo,
pogrebne in
pokopališke
storitve

Zakrajšek Marko s.p.

Srobotnik 4

1315 Velike Lašče

t: 01 788 14 62

g: 031 883 191

e: info@markozakrajsek.si

www.markozakrajsek.si

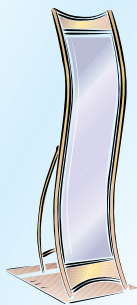

STEKLARSTVO HREN

Peter Hren s.p., Gradež 14, 1311 Turjak, GSM: 031/356 668

Storitve:

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Kopelit steklo za delavnice
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve
- Intervencija 24 ur na dan

OPTIK

JANEZ POZNIČ s.p.

Vrvarska 3, 1310 RIBNICA
info 01 / 8360 367

Hvala za obisk – se priporočamo!

Delovni čas:

od pon. do pet.
od 9h do 19h

Sobota in
nedelja zaprto!

SANITAR d.o.o.

Zadovoljstvo naših strank,
nam je na prvemu
mestu.

- Izdelava vseh vrst ogrevalnih sistemov na ključ (solarni sistemi, peleti, drva, toplotne črpalke, plin, olje)
- Izdelava vseh vrst strojnih instalacij (vodovod, plin, ogrevanje)
- Adaptacije celotne kopalnice z vsemi obrtniškimi deli
- Za brezplačen ogled in svetovanje Pokličite 041/622-542 (Borut)

📍 Vojkova 58, Ljubljana

☎ TEL: 01/568 27 29

☎ GSM: 031/622 542

☎ 041/622 542

✉ E-MAIL: info@sanitar.si

BRATA TOMŠIČ

Matej 031 461 933

Stane 041 929 388

Krovstvo - strešno kleparstvo,
suhomontažna gradnja - knauf,
slikopleskarske storitve,
polaganje izolacije, barvanje opaža, ...

info@brata-tomsic.si

www.brata-tomsic.si

PRIBA

PARTNER, VREDEN ZAUPANJA.

V NAŠI PONUDBI IMAMO:

- PVC okna in vrata • ALU okna in vrata • Senčila (roletе, zunanje žaluzije, roloji, screeni, pliseji, notranje žaluzije, komarniki, tende, ...)
- Sekcijska in industrijska garažna vrata • Rolo garažna vrata • Okenska ALU polkna • Notranje in zunanje police • Strešna okna VELUX • Suhomontaža Knauf in Rigips • Avtomatska drsna vrata

Info: 051 402 780 / www.pribaokna.si

Težave z računalnikom?

Ogled
obstoječega stanja
in svetovanje
brezplačno!

Prodaja, servis

in vzdrževanje računalniške opreme
za podjetja in fizične osebe.

JUNITEH
RAČUNALNIŠKE REŠITVE

Boris Kaplan s.p.
Predstruge 95
1312 Videm-Dobropolje
M. 051 417 022
boris.kaplan@junitteh.si

AVTOLIČARSTVO

brundula egon 041/743 104

Pogodbeni servis

triglav

Cenitev ter popravila za vse zavarovalnice

Popravilo toče brez lakiranja

Brezplačna nadomestna vozila

Avtokleparstvo

Avtovleka 24h

Poliranje vozil

Kemično čiščenje

Cesta 66, 1312 Videm Dobropolje

www.avtolicarstvo-brundula.si

info@avtolicarstvo-brundula.si